

PĀRSKATS PAR DABAS LIEGUMA “STOMPAKU PURVI” DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNA 2025. – 2036. GADAM SABIEDRISKO APSPIEŠANU

Izstrādātājs:
Daugavpils Universitāte

Dabas aizsardzības plāns izstrādāts Latvijas vides aizsardzības fonda projekta “Dabas lieguma “Stompaku purvi” dabas aizsardzības plāna aktualizēšana” Reģ Nr. 1-08/51/2023 ietvaros.

SATURS

1.1.	Paziņojumi un publikācijas	3
1.2.	Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols	9
1.3.	Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes dalībnieku saraksts	18
1.4.	Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes prezentācija	20
1.5.	Ziņojums par plāna sabiedriskās apspriešanas periodā saņemtajiem priekšlikumiem, komentāriem, iebildumiem	36

1.1. Paziņojumi un publikācijas

Paziņojums laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" (21.07.2025., Nr. 137)

02.09.25 12:49

Dažādi sludinājumi, 21.07.2025. - Latvijas Vēstnesis

Latvijas Vēstnesis
LATVIJAS REPUBLIKAS OFICIĀLAIS IZDEVUMS

Laidiens: **21.07.2025., Nr. 137**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2025/137.DA23**

OFICIĀLAIS PAZIŅOJUMS

Dažādi sludinājumi

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme par dabas aizsardzības plānu dabas liegumam "Stompaku purvi"

2025. gada 1. augustā plkst. 18.00 Viļakas kultūras namā, Pils ielā 13, Viļakā, Balvu novadā, notiks īpaši aizsargājamās dabas un Natura 2000 teritorijas, dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna laika periodam no 2025. līdz 2037. gadam **sabiedriskās apspriešanas sanāksme**.

Aicinām ikvienu interesentu piedalīties sabiedriskās apspriešanas sanāksmē par izstrādāto dabas aizsardzības plānu, kā arī rakstiski iesniegt savus priekšlikumus visā plāna sabiedriskās apspriešanas periodā no 2025. gada 21. jūlija līdz 8. augustam, adresējot tos plāna izstrādes vadītājam uz zemāk norādīto kontaktinformāciju.

Ar dabas aizsardzības plāna **elektronisko** versiju, sākot no 21. jūlija būs iespējams iepazīties Dabas aizsardzības pārvaldes un Balvu novada pašvaldības mājaslapās.

Plānu izstrādā Daugavpils Universitāte, adrese: Vienības ielā 13, Daugavpils, LV-5400, www.du.lv. Plāna izstrādes vadītājs - Maksims Balalaikins, maksims.balalaikins@du.lv, tālr. 26442488.

Dabas aizsardzības plāna izstrāde tiek veikta Daugavpils Universitātes īstenotā Latvijas vides aizsardzības fonda projekta "Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam "Stompaku purvi" (projekta Nr. 1-08/51/2023) īstenoto aktivitāšu ietvaros.

**Latvijas
vides
aizsardzības
fonds**

Izdruka no oficiālā izdevuma "Latvijas Vēstnesis" (www.vestnesis.lv)

Paziņojums Dabas aizsardzības pārvaldes mājaslapā

02.09.25 12:42

Dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna sabiedriskās apspriešanas sanāksme | Dabas aizsardzības pārvalde

Dabas aizsardzības pārvalde

[Sākums](#) > Dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna sabiedriskās apspriešanas sanāksme

Dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna sabiedriskās apspriešanas sanāksme

🔊 Atskaņot tekstu A [Viegli lasīt](#)

Publicēts: 21.07.2025.
Atjaunināts: 30.07.2025.

[Klātienes sanāksme](#)

[Sabiedriskā apspriešana](#)

Datums
1. augusts, 2025

Laiks
18.00–20.00

Vieta
Vilakas kultūras nams, Pils iela 13, Vilaka, Balvu novads

[Pievienot kalendāram](#)

Dabas liegums STOMPAKU PURVI. Foto: Elina Tripāne

Aicinām ikvienu interesentu piedalīties izstrādātā dabas aizsardzības plāna sabiedriskajā apspriešanā, lai paustu savu viedokli:

sanāksmē klātienē;

rakstiski iesniegt savus priekšlikumus visā plāna sabiedriskās apspriešanas periodā no 2025. gada 18. jūlija līdz 8. augustam,

adresējot tos plāna izstrādes vadītājam Maksimam Balalaikinam maksims.balalaikins@du.lv;

[Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā](#)

Ar dabas aizsardzības plāna elektronisko versiju var iepazīties

šīs tīmekļvietnes lapā "[Dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna sabiedriskā apspriešana](#)";

https://www.daba.gov.lv/lv/notikums/dabas-lieguma-stompaku-purvi-dabas-aizsardzibas-plana-sabiedriskas-apsriesanas-sanaksme?date=0&utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

1/2

[GEO portālā.](#)

Sanāksmē būs iespējams pieslēgties arī attālināti Zoom platformā:

<https://us06web.zoom.us/j/83324827942?pwd=4GV3Ud4m2ZCYXM1tiaxGC87jPvBaAT.1>

Meeting ID: 833 2482 7942

Passcode: 879271

Plānu izstrādā Daugavpils Universitāte, adrese: Vienības ielā 13, Daugavpils, LV-5400, www.du.lv. Plāna izstrāde tiek veikta Latvijas vides aizsardzības fonda projekta "Dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna aktualizēšana" (projekta Nr.1-08/51/2023) īstenoto aktivitāšu ietvaros.

Saistītas tēmas

Vai šī informācija bija noderīga?

Jūsu atsauksme palīdzēs mums uzlabot šo vietni

Jā

Daļēji

Nē

Neesmu robots

reCAPTCHA
Konfidencialitāte - Noteikumi

Kontakti

 +371 67509545

 pasts@daba.gov.lv

 Baznīcas iela 7, Sigulda, LV 2150

[E-adrese](#)

Paziņojums Balvu novada pašvaldības mājaslapā

02.09.25 12:45

1.augustā notiks sabiedriskās apspriešanas sanāksme par dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna izstrādi | Balvu novada pašvaldība

Balvu novads

Sākums > Aktualitātes > 1.augustā notiks sabiedriskās apspriešanas sanāksme par dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna izstrādi

1.augustā notiks sabiedriskās apspriešanas sanāksme par dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna izstrādi

Atskaņot tekstu

Publicēts: 10.07.2025.

2025. gada 1. augustā plkst. 18.00 Viļakas Kultūras namā, Pils ielā 13, Viļakā, Balvu novadā notiks īpaši aizsargājamās dabas un Natura 2000 teritorijas, dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna laika periodam no 2025. līdz 2037. gadam sabiedriskās apspriešanas sanāksme.

Aicinām ikvienu interesentu piedalīties sabiedriskās apspriešanas sanāksmē par izstrādāto dabas aizsardzības plānu, kā arī rakstiski iesniegt savus priekšlikumus visā plāna sabiedriskās apspriešanas periodā no 2025. gada 21. jūlija līdz 8. augustam, adresējot tos plāna izstrādes vadītājam uz zemāk norādīto kontaktinformāciju.

Ar dabas aizsardzības plāna elektronisko versiju sākot no 21. jūlija būs iespējams iepazīties Dabas aizsardzības pārvaldes un Balvu novada pašvaldības mājaslapās.

Plānu izstrādā Daugavpils Universitāte, adrese: Vienības ielā 13, Daugavpils, LV-5400, www.du.lv. Plāna izstrādes vadītājs – Maksims Balalaikins: maksims.balalaikins@du.lv, tālr. 26442488.

Atgādinām, ka līdz 8. augustam iespējams rakstiski iesniegt savus priekšlikumus par izstrādāto dabas aizsardzības plānu, rakstot plāna izstrādes vadītājam Maksimam Balalaikinam: maksims.balalaikins@du.lv (tālr. 26442488). Aicinām priekšlikumus formēt precīzi un strukturēti, lai nodrošinātu to efektīvu izvērtēšanu praksē.

Dabas aizsardzības plāna izstrāde tiek veikta Daugavpils Universitātes īstenotā Latvijas vides aizsardzības fonda projekta "Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam "Stompaku purvi" (projekta Nr.1-08/51/2023) īstenoto aktivitāšu ietvaros.

[DABAS LIEGUMA "STOMPAKU PURVI" DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS](#)

Uzziņai: 📎

Informējam, ka sanāksmei būs iespējams pieslēgties arī attālināti – Zoom platformā:

Join Zoom Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/83324827942?pwd=4GV3Ud4m2ZCYXM1tiagGC87jPvBaAT.1>

Meeting ID: 833 2482 7942

Passcode: 879271

Diskutē par dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plānu

[Skatīt vairāk](#)

Saistītas tēmas

[Iedzīvotājiem](#)

[Sabiedrības līdzdalība](#)

Vai šī informācija bija noderīga?

Jūsu atsauksme palīdzēs mums uzlabot šo vietni

☐ Jā☐ Daļēji☐ Nē**Kontakti**

📞 +371 64522453

📞 +371 26104539

✉ dome@balvi.lv

📍 Bērzpils iela 1a, Balvi, Balvu novads, LV-4501

[E-adrese](#) 📧 🌐

Diskutē par dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plānu

ILUTA JAUNŽEIKARE

Balvu novada pašvaldības Komunikācijas un informācijas tehnoloģiju nodaļas vadītāja
Foto: Iluta Jaunžekare

26.jūnijā norisinājās Balvu novada pašvaldības Medību koordinācijas komisijas sēde, kuras locekļi bija izrādījuši iniciatīvu satikties ar dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna izstrādes vadītāju Maksimu Balalaikinu. Galvenais jautājums, par kuru daudz tika diskutēts šajā sanāksmē, bija plēsīgo zvēru izplatība un to medības dabas liegumā.

"Vai mēs esam veikuši kādu uzskaiti dabas liegumā, kas notiek ar šiem plēsīgajiem dzīvniekiem, ne tikai vilkiem, lūšiem, bet arī lāčiem?" šādu jautājumu uzdeva Medību koordinācijas komisijas priekšsēdētājs Jānis Trupovnieks, jo viņam ne kā amatpersonai, bet kā vienkāršam Balvu novada iedzīvotājam ļoti uztrauc tas, ka pēc šī dabas aizsardzības plāna Stompaku purvs ir noteikta kā vieta, kur jādzīvo lāčiem, bet mēs nevēlamies šo teritoriju pārvērst kā ļoti bīstamu cilvēkam. Un kā uzsvēra Jānis Trupovnieks, tad sanāksmē piedalās cilvēki, kuriem patīk daba, patīk dzīvnieki, bet, ja dzīvnieks jau izteikti sāk traucēt priekšmērīti, gan arī dzīvību apdraudot, tad sabiedrība saceljas.

Atbildot Maksims Balalaikins teica, ka dabas aizsardzības plānā būs iekļauts aicinājums medniekiem uzskaitīt lāčus, jo mednieki ir vistuvāk dabai un visbiežāk atrodas šajā teritorijā. Tad pēc kāda laika varētu spriest, cik daudz šajā teritorijā ir lāču, cik bieži tie tur parādās, jo pašlaik tiešām trūkst šādu datu, un viena plāna ietvaros nevar atrisināt vienas konkrētas teritorijas vai valsts problēmu, jo dabas aizsardzības plānā nevar ielikt informāciju, ko drīkst darīt ar dzīvniekiem, vai ka aktīvāk jāmedī vilki vai ka jādara vēl kas cits, jo tas nav dabas aizsardzības plāna izstrādātāju kompetencē. Bet šobrīd gan mednieki, gan bitenieki

ļoti cieš no lāčiem, tāpēc Tamāra Mitjušina, kura jau labu laiku ir pētījusi lāčus, bija sagatavojusi īpašu prezentāciju, kurā apkopota informācija par Ziemeļlatgales lāčiem pēdējo trīs gadu laikā, kā arī citu valstu pieredze.

Pēc T.Mitjušinas apkopotās informācijas Balvu novadā šobrīd varētu uzturēties ap 25 lāčiem. To pieaugums rada apdraudējumu ne tikai cilvēkiem, bet arī apkārtnējam videi, piemēram, lāči izdemolē 40% sarkano skudru puķu, kas atjaunojas trīs gadu laikā, medī (nosit) meža dzīvniekus, 10 lācēni rudenī apēd vienu tonnu ābolu, divi lāči apēd un izbrādā 10-15 ha auzas, ogu laikā apēd 40 kg ogas un norauj augiem lapas, kuras arī apēd. T.Mitjušina iepazīstināja klātesošos arī ar citu valstu pieredzi, piemēram, Rumānijā ir bijuši 154 lāču uzbrukumi cilvēkiem, 14 nāves gadījumi, 100 lāči cietuši ceļu satiksmes negadījumos. Rumānijā jau spiesti noņemt 10% no kopējā lāču skaita. Slovākijā noņemti lāči pēc uzbrukuma cilvēkam, un arī pie mums Balvu novadā lācis ir uzbrucis cilvēkam Žiguru mežu teritorijā.

Tikmēr mūsu kaimiņvalstī Igaunijā ir atļautas lāču medības. Sezona ilgst no 1.augusta līdz 31.oktobrim. 2024.gadā bija atļauts nometīt 94 lāčus, nometīja 30. Igaunijas teritorijā dzīvo ap 1000 lāčiem un, lai veicinātu lāču pārcelšanos uz Latviju, Igaunijas pierobežā tos aizliegts medīt.

Dabas aizsardzības plāna izstrādes vadītājs Maksims Balalaikins norādīja, ka Latvijai būtu jāvērsas Eiropas Savienībā, lai panāktu īpašas direktīvas pieņemšanu par lāču medībām. Viņš piebilda, ka Igaunijā šādas medības ir atļautas, jo šai teritorijai jau ir noteikta īpaša direktīva.

Latgales maksšķerņu un mednieku biedrības valdes loceklis Andris Kazinovskis aicināja gan sēdes dalībniekus, gan ik vienu paust savus priekšlikumus un uzskatus, un vēlējas, lai šajā plānā būtu redzamas visas prasības un lūgumi, kas ir izskanējuši no medību kolektīviem.

A.Kazinovskis vēl atzīmēja, ka šajā plānā maz redzama, vai vispār nav redzama atbildība par sekām, ko darīs tad, ja šajā teritorijā šie plēsīgie zvēri veiks postījumus, kas nesīs par to atbildību, jo šī nav parasta teritorija, kur varēs pieprasīt kādu kompensāciju par zaudējumiem. Plānā paredzēts, ka šī būs īpaša teritorija, tad vajadzētu tur būt arī atrunātai īpašai atbildībai un kas segs radušos zaudējumus. Vēl A.Kazinovskis ieteica, ka saistībā ar mainīgo situāciju pasaulē un geopolitisko situāciju, arī plānam vajadzētu būt vairākām versijām, piemērotām dažādiem izaicinājumiem, kas var piemēklēt.

Ar dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna projektu sīki bija iepazinies mednieku pārstāvis Ritvars Ķerģis, kuram bija vairāki jautājumi, ierosinājumi un priekšlikumi dabas aizsardzības plāna izstrādātājiem.

Balvu novada pašvaldības Medību koordinācijas komisijas priekšsēdētājs Jānis Trupovnieks kā vienu no piedāvājumiem ieteica organizēt konferenci, uz kuru aicinātu Dabas aizsardzības pārvaldi, dabas aizsardzības jomā strādājošos un lēmumu pieņēmējus Eiropas Savienībā, kā arī cilvēkus, kuri šeit dzīvo, medī, ogo, uztur bišusaimies, lai parādītu Balvu novada teritorijas izaicinājumus un plēsīgo zvēru izplatību, jo nevaram 10 gadus gaidīt, kamēr mums pieaug, pieņemsim, lāču un vilku skaitis, ja mēs jau šobrīd apzināties, kāda situācija veidojas.

Sēdes galvenā atziņa bija, ka dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plānam ir jābūt tādām, kurš spēš sabalansēt saimnieciskās, mednieku un dabas intereses.

Kad dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plānā būs iestrādāti iesaistīto pušu ierosinājumi, priekšlikumi un labojumi, tad ar šo plānu būs iespēja iepazīties ikvienam iedzīvotājam un arī izteikt savu viedokli.

SABIEDRISKĀS APSPRIEŠANAS SANĀKSME PAR DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNU DABAS LIEGUMAM "STOMPAKU PURVI"

2025. gada 1. augustā plkst. 18.00 Viļakas Kultūras namā, Pils ielā 13, Viļakā, Balvu novadā notiks īpaši aizsargājamās dabas un Natura 2000 teritorijas, dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna laika periodam no 2025. līdz 2037. gadam sabiedriskās apspriešanas sanāksme.

- Aicinām ikvienu interesentu piedalīties sabiedriskās apspriešanas sanāksmē par izstrādāto dabas aizsardzības plānu, kā arī rakstiski iesniegt savus priekšlikumus visā plāna sabiedriskās apspriešanas periodā no 2025. gada 18. jūlija līdz 8. augustam, adresējot tos plāna izstrādes vadītājam uz zemāk norādīto kontaktinformāciju.
- Ar dabas aizsardzības plāna elektronisko versiju sākot no 18. jūlija būs iespējams iepazīties Dabas aizsardzības pārvaldes un Balvu novada pašvaldības mājaslapās.
- Plānu izstrādā Daugavpils Universitāte, adrese: Vienības ielā 13, Daugavpils, LV-5400, www.du.lv. Plāna izstrādes vadītājs – Maksims Balalaikins: maksims.balalaikins@du.lv, tālr. 26442488.

Dabas aizsardzības plāna izstrāde tiek veikta Daugavpils Universitātes īstenotā Latvijas vides aizsardzības fonda projekta "Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam "Stompaku purvi" (projekta Nr.1-08/51/2023) īstenoto aktivitāšu ietvaros.

1.2. Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme par dabas aizsardzības plāna redakciju dabas liegumam “Stompaku purvi” (klātienē un attālināti)

2025. gada 1. augustā plkst. 18:00

Sanāksme notiek klātienē Viļakas kultūras namā, Pils ielā 13, Viļakā, Balvu novadā un tiešsaistes videokonferences formātā (“Zoom”)

Sanāksmes protokols

Vada – Maksims Balalaikins

Protokolē – Laura Sandere

18.00 sanāksmi atklāj Maksims Balalaikins, DL “Stompaku purvi” dabas aizsardzības plāna izstrādes vadītājs.

Sanāksmei reģistrējušos dalībnieku sarakstu skatīt protokola 1. un 2. pielikumos

Dabas aizsardzības plāna izstrādes vadītājs **Maksims Balalaikins (MB)** uzsāk sanāksmi un informē par sanāksmes mērķi un norises kārtību, informē ka līdz 8. augustam notiek sabiedriskā apspriešana, kuras laikā tiek gaidīti jebkura interesenta jautājumi, viedokļi un komentāri.

Pāriet pie prezentācijas. Informē par dabas aizsardzības plāna būtību, saturu un juridisko spēku, kā arī regulējošajiem normatīvajiem aktiem. Informē par plāna izstrādes procesu un pašreizējo izstrādes stadiju.

Iepazīstina ar plāna izstrādē iesaistītajiem ekspertiem. Informē par dabas lieguma vēsturi un vispārīgu informāciju par teritoriju. Prezentē teritorijas atrašanās vietu Natura 2000 teritoriju tīklā Latvijas kartē.

Jautājums no zāles – vai stāstījums būs par visu Latviju? Cilvēkiem te nav daudz laika.

MB – nē, stāstījums ir tieši par teritoriju.

MB turpina prezentāciju. Prezentē dabas lieguma īpašumtiesību struktūru – lielākā daļa zemju ir valsts īpašumā, neliela daļa arī juridisko un fizisko personu īpašumā. Būtiskākās teritorijas dabas vērtības – purvu un mežu biotopi. Min, ka lielākā teritorijas problēma ir hidroloģiskais režīms un tā atjaunošana. Prezentē aizsargājamo biotopu sadalījumu teritorijā. Min, ka ir ņemti vērā privātpersonu plāni attiecībā uz mežsaimniecisko darbību un, ka nav plānots to ierobežot.

Komentārs no zāles par medībām purvā.

MB aicina klātesošos, kas nevēlas klausīties prezentāciju, bet vēlas tikai diskutēt par medībām, atgriezties sanāksmē pēc aptuveni divām stundām, kad būs pabeigta prezentācija un sākusies diskusiju sadaļa. Atgādina, ka dabas aizsardzības plāns nav dokuments par medībām, bet gan par dabas vērtību aizsardzību.

Turpinās komentāri no zāles, par to ka purva bildes ir redzētas daudzas reizes un ar plānu ir iespējams iepazīties internetā, klātesošie vēlas diskutēt par medībām.

MB atkārto, ka šodienas sanāksmes mērķis ir prezentēt dabas aizsardzības plānu un tas tiks darīts vispirms, diskusijas būs pēc tam.

Jautājums no zāles – ar ko atšķirsies šis liegums no Natura 2000 teritorijas?

MB skaidro, ka dabas liegums ir viena no aizsargājamo teritoriju kategorijām, kas ir iekļautas Eiropas Savienības aizsargājamo teritoriju jeb Natura 2000 tīklā.

Jautājums no zāles – ko tad te nedrīkstēs darīt? Kāpēc ir vajadzīgs vēl dabas liegums ja te jau ir Natura 2000 teritorija? Vai tas ir izstrādātāju personiskais biznesa projekts?

MB skaidro, ka Natura 2000 teritorija šeit ir jau kopš 2005. gada un dabas liegums vēl senāk. Šī sanāksme ir tāpēc, lai sabiedrībai pastāstītu, kas turpmāk mainīsies un tas nebūs saistīts ar medībām. Vienīgais, kas plānā ir minēts par medībām, ir tas, ka nepieciešams veikt medijamo dzīvnieku uzskaiti, lai konstatētu vai to paliek vairāk vai mazāk.

Jautājums no zāles par hidroloģisko režīmu. Vai plāna izstrādātāji plāno teritoriju atkal appludināt?

MB – attiecībā uz hidroloģisko režīmu, ekspertu viedoklis ir tāds, ka purvu teritorijām ir jābūt mitrākām, bet tā kā tās ir lielas izmaksas, šīs darbības var notikt īstenojot projektus.

Notiek diskusija par esošo un plānoto hidroloģisko režīmu.

MB komentē, ka attiecībā uz medībām paliek spēkā esošie ierobežojumi, tiek rekomandēts uzskaitīt lielos plēsējus un iekļaut plēsēju novērojumus aplikācijā “Mednis”.

MB turpina par dabas vērtībām - biotopiem. Min, ka viens no apsaimniekošanas pasākumiem ir degradēto purvu atjaunošana. Min, ka pēc biotopu kvalitātes Mūrnieku purvs ir labākā situācijā nekā Stompaku purvs, jo tajā mazāk ir veikta meliorācija.

Pāriet pie konstatētajām aizsargājamām sugām. Visvairāk konstatētas aizsargājamo putnu sugas. Īsi prezentē katru no sugu grupām, minot arī no jauna atklātās sugas.

Jautājums no zāles – kas notiks ja appludinās mežus?

MB skaidro ka mežus neappludinās, ir rekomendēts nedaudz palielinās mitruma līmeni tieši purvu teritorijās, samazinot aizaugšanu ar priedēm.

Pāriet pie apsaimniekošanas pasākumiem, kas tiek rekomendēti, lai sasniegtu teritorijas mērķi.

Jautājums no zāles – ko nozīmē rekreācija?

MB skaidro, ka tā ir atpūta dabā, jeb pie dabas. Teritorijā atrodas arī tūrisma objekti, kas tiek izmantoti atpūtai dabā.

MB prezentē apsaimniekošanas pasākumus pa to grupām. Īsi pārstāsta būtisko no esošajiem individuālajiem noteikumiem.

Komentāri no zāles, par to, ka klātesošajiem neinteresē šie noteikumi, jo tie ir paredzēti zemes īpašniekiem, kuri noteikti to visu jau zin. Jautā, kāpēc ir vajadzīgs tāds pasākumu saraksts, vai Balvu novads netiek pats galā ar šiem pasākumiem.

MB skaidro, ka dabas aizsardzības plāns ir plānošanas dokuments, ko izstrādā aizsargājamām dabas teritorijām un tas nenozīmē, ka Balvu novads ar kaut ko netiek galā.

MB turpina, ka ir plānota dabas lieguma paplašināšana, pamatā uz LVM īpašumu rēķina, bet ir arī 4 kadastrī, kas pieder fiziskām personām, ja tiks panākta vienošanās ar šiem īpašniekiem.

Jautājums no zāles – kāds ir pamatojums paplašināšanai?

MB skaidro, ka tādējādi tiek veidotas nepārtrauktas biotopu platības tur, kur biotops ietilpst vairākos kadastrākos.

Zālē notiek diskusija par ciršanas un meliorācijas izmaksām un ieguvumiem īpašniekiem.

MB skaidro, ka hidroloģiskā režīma atjaunošana nenozīmē jaunu apstākļu radīšana teritorijā, bet gan vēsturisko apstākļu atjaunošanu.

Zālē notiek diskusija par kompensācijām mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem.

MB skaidro, ka mežsaimnieciskās darbības ierobežojumus un kompensācijas nosaka esošais normatīvais regulējums un plāna izstrādes ietvaros tas nekā netiek mainīts. Teritorija pamatā pieder LVM, kas šādi arī saimnieko.

Piemin MK noteikumus par kompensācijām, kuras var saņemt par savvaļas dzīvnieku postījumiem, šīs teritorijas kontekstā tas ir brūnais lācis un zosis. Min, ka kompensācijas var saņemt par apjomīgiem postījumiem, sākot no vienas minimālās mēnešalgas apmēra.

Jautājums no zāles – kā tiek noteikta kompensācijas apmērs.

MB skaidro ka ir speciāla Dabas aizsardzības pārvaldes izveidota komisija, kas novērtē postījuma apmēru, kā arī noteikumos ir paredzētas konkrētas summas par vienu bišu saimi.

Turpina par rekomendācijām miera nodrošināšanai putnu ligzdošanas un brūnā lāča mazuļu attīstības sākuma periodā no 1. februāra līdz 1. septembrim. Šajā laikā tiek rekomendēts aizliegt mežsaimniecisko darbību, ugunsdrošības pasākumu veikšanu un dabisko brauktuvju uzturēšanu.

Jautājums no zāles – vai aizliegums attiecas uz individuālajām vai dzinējmedībām.

MB skaidro ka šis aizliegums neattiecas uz neviena veida medībām.

Jautājums no zāles – bet Vecumu mežos tāds aizliegums attiecas uz medībām.

MB skaidro, ka šis plāns tiek izstrādāts Stompaku purviem un tam nav nekādas saistības ar Vecumu mežiem.

MB turpina par sugu iekļaušanu teritorijas izveides mērķos. Starp šīm sugām ir vairākas putnu sugas, kā arī brūnais lācis. Informē, ka tiek noņemts mikroliegumu statuss vairākiem teritorijā esošiem mikroliegumiem, kuru aizsardzība turpmāk tiks nodrošināta ar funkcionālo zonējumu.

Turpina par pasākumiem dabas vērtību apsaimniekošanai. Viena no pasākumiem ir hidroloģiskā režīma atjaunošana biotopā 7120 (Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās). Rekomendēts veikt vismaz 80% grāvju aizbēršanu vai aizdambēšanu.

Jautājums no zāles – kas notiks ar nocirstajiem kokiem?

MB – tā ir LVM piederoša zeme. Neliela izmēra koki tiks izmantoti grāvju aizdambēšanai – lielāki koki tiks izvesti.

Turpina par biotopu apsaimniekošanu – rekomendēts lielā daļā teritorijas piekrot neiejaukšanos un nedarīt neko. Paredzēts veikt Sosnovska latvāņa atradnes iznīcināšanu. Plānots veikt

meliorācijas grāvju aizbēršanu, rekomendēts veikts bebru darbības ierobežošanu un atsevišķu meliorācijas sistēmu uzturēšanu.

Jautājums no zāles – vai kaut kur citur ir veikta tāda grāvju aizbēršana.

MB – jā, starp citu arī Stompakos tāda jau ir veikta.

Jautājums no zāles – nosauciet kādu citu teritoriju, bez Stompakiem.

MB – lielie projekti ir īstenoti daudzos purvos, visā Eiropā.

Vairāki komentāri no zāles par to, kāpēc vispār ir jāsargā sugas un kāpēc ir vajadzīgs tāds dabas liegums.

Inga Grīnfelde (IG) komentē un iesaka apmeklētājiem neuztraukties par teritorijas appludināšanu, jo ir rūpīgi izvērtētas visas meliorācijas sistēmas un tās kas ir nepieciešamas ceļu infrastruktūras uzturēšanai un zemju nosusināšanai, tās tiks uzturētas. Aicina sniegt konkrētus priekšlikumus, ja kāds no zemes īpašniekiem nepiekrīt plānotajiem pasākumiem. Uzsver, ka apkārtējo zemju īpašniekiem ir tikai ieguvums no tā ka ūdens paliek purvā un neapplūdina apārtējās zemes.

MB turpina par apsaimniekošanas pasākumiem. Paredzēta plēsīgo putnu mākslīgo ligzdvieta uzturēšana. Paredzēta labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšana brūnajam lācim. Sugas aizsardzībai nav plānoti nekādi saimniecisko darbību ierobežojoši pasākumi, izņemot mežizstrādes aizliegumu, kas ir spēkā putnu ligzdošanas periodā. Paredzēts apauguma noņemšanas pasākums bridējputnu dzīvotņu uzlabošanai.

Jautājumi no zāles – vai tas ir kaut kur jau veikts, kā notiks koku ciršana, ko ēd ērglis, vai bridējputnus neapēd vilki vai ērgļi, kāds labums cilvēkiem no visām šīm darbībām?

MB skaidro, ka darbus veiks LVM ar saviem spēkiem, sasaluma laikā, bez smagās tehnikas. Līdzīgi pasākumi ir veikti Viesītes novadā. Sugu kontekstā nav plānots iejaukties dabiskajos barības ķēdes procesos, tikai uzlabot dzīves apstākļus prioritārajām sugām. Cilvēki ir daļa no ekosistēmas, vienveidība nav ekoloģiski pareiza un pastāv arī nemateriālie ekosistēmu pasākumi.

Jautājumi no zāles par LVM ciršanas plāniem.

MB skaidro, ka LVM gatavo savus ciršanas plānus uz priekšu, ir gan cērtamās teritorijas gan aizsargājamas zonas. Visas darbības, kas attiecas uz normatīvo regulējumu stāsies spēkā divu gadu laikā.

Jautājums no zāles – vai zemes īpašnieki, kam zemes pievienos liegumam, ir informēti par to?

MB – jā, ar visiem sazinājāties.

MB turpina par militārā mantojuma saglabāšanu Saliņu mītnē.

Komentārs no zāles – tad kad jūs appludināsiet purvu, tur vairs nevarēs nokļūt.

MB – varēs. Attiecībā uz lāčiem ir arī plānots noņemt visas atkritumu tvertnes, lai nepiesaistītu plēsēju uzmanību. Tiks turpināta arī takas uzturēšana, uzturēti arī LVM ceļi un caurtekas, kā

arī ūdens ņemšanas vietas. Plānots izveidot autobusu apgrīšanās vietu un stāvlaukumu. Plānots ierīkot arī papildus takas posmu, skatu platformu, informācijas standus.

Tiks veikts arī pasākumu efektivitātes monitorings, tajā skaitā biotopu monitorings, turpināta apmeklētāju skaitītāju darbība.

Plānā rekomendēts dzinējdedību intensitātes monitorings un brūnā lāča sastopamības izpēte DL teritorijā. Šobrīd nav datu par dzīvnieku sastopamību lieguma teritorijā un ārpus lieguma.

Komentāri no zāles ka visi šie dati jau tiek iesniegti Valsts mežu dienestā.

MB – medību iecirkņi nerobežojas ar liegumu un nevar izvilkt datus tieši par lieguma teritoriju. Ja to ir iespējams atrisināt tehniski, tad risināsim ar VMD.

Komentārs no zāles – par katru nomedīto dzīvnieku tiek iesniegta precīza informācija – vieta, laiks.

MB turpina par lāču monitoringu. Latvijā tas notiek 12 vietās, izmantojot dažādas metodes, populārākā metode ir pēdu mērīšana. Vidēji gadā tiek konstatēts 1-2 lāči. Tiek fiksēti arī postījumi, ņemti materiāli ģenētikas analīzēm. Balvu novadā vairāk ir novērojumi Vecumu mežu pusē, iespējams iemesls ir tas ka Stompakos ir mitrāks substrāts un grūtāk pamanīt pēdu nospiedumus. Pašreizējais novērtējums ir, ka Latvijas teritorijā varētu būt uzturējušies ap 150 lāču.

Jautājums no zāles – kāpēc jūs gribat piesaistīt lāčus Stompaku teritorijai?

MB – mēs nevēlamies speciāli piesaistīt, bet ir apmēram 10 teritorijas Latvijā, kas ir piemērotas lāčiem. Stompaki ir viena no tām un ja lācis pats izvēlas tur uzturēties, tad ir jānodrošina tam piemērota dzīves vide.

Jautājums no zāles – kā tas ietekmē apkārtējos zemniekus?

MB skaidro ka vienas lāču mātes minimālā apdzīvotā teritorija ir 180 kvadrātkilometru. Stompaku purvi ir 30 kvadrātkilometri.

Komentārs no zāles – arī vilkiem ir lielas apdzīvojamās teritorijas, bet viņi tagad ir ļoti savairojušies. Tas pats būs ar lāčiem.

Zālē notiek diskusija par lāču un vilku blīvumu teritorijā un pārvietošanos.

MB skaidro, ka nav iespējams ierobežot plēsēju pārvietošanos. Galvenā problēma lāču sakarā ir netipiska uzmanība, kas ir cilvēka ietekmēta un veidojas, piemēram, atstājot pieejamu barību. Sugas aizsardzības plānā ir punkts par ātrās reaģēšanas komandas izveidi reaģēšanai uz netipisku lāča uzvedību, kas ietver lāču uzvedību pārzinošu speciālistu, mednieku un veterinārārstu. Taču sugas plāns ir vecs un to vajadzētu pārstrādāt.

Zālē notiek diskusija par lāču populācijas regulēšanu.

Jautājums no zāles – vai Dabas aizsardzības pārvalde ir gatava aizstāvēt arī cilvēku, ko apdraud lācis?

MB skaidro, ka ir izstrādāti ieteikumi kā izvairīties no lāča ienākšanas savā īpašumā, pirmkārt, neatstājot viegli pieejamā vietā tam interesējošu barību – komposta kaudzes, atkritumu tvertnes. Ja problēma ir nopietna, var palīdzēt arī elektriskais gans.

Komentārs no zāles – īpašumā ir izvietotas novērošanas kameras un agrāk tur varēja novērot lāci, bet nu jau ilgāku laiku vairs nav redzēts.

Zālē notiek diskusija par to cik bieži iedzīvotāji ir redzējuši lāci un kur Latvijā ir teritorija, kur ir iespējams izlaist lāci, lai tas nevienam netraucētu un par drošības līdzekļiem lāču atvairīšanai – signālraķetēm, elektriskajiem ganiem u.c.

MB skaidro, ka reaģēt šobrīd var tikai uz netipiskiem gadījumiem, netipisku dzīvnieka uzvedību.

Jautājums no zāles – iepriekšējā plānā bija minēts arī tinis, kas šobrīd vairs tur nav. Kurš izdomāja liegumā ielikt lāci?

MB skaidro, ka nesen LIFE projekta ietvaros katrai Natura 2000 teritorijai tikai noteiktas mērķa populācijas aizsargājamām sugām, arī Stompaku purvam eksperts ir noteicis mērķa populāciju – 1 īpatnis uz teritoriju, pamatojoties uz teritorijas piemērotību sugai.

Komentārs no zāles – tad kad no ZM atļaus medīt lāčus, tad Stompaku purvā nedrīkstēs medīt lāčus, jo ir regulējamā režīma zona.

Notiek diskusija par medībām regulējamā režīma zonā.

Komentārs no zāles - Balvu novadā 13% mežu jau ir dabas liegumos un nav vairs palicis normālu mežu. Otrkārt, regulāri izskan jautājums par LVM mežu privatizāciju. Šobrīd Balvu novadā vairs nav purvu kas nebūtu dabas liegums, agrāk bija cilvēkiem pieejami divi purvi, bet šobrīd visi ir liegumos. Ja notiks LVM zemju privatizācija, saglabāsies liegumi purvos. Vēl ir šobrīd likumprojekts kas paredz 30 km zonu militārām vajadzībām. Ierosinājums ir, ka šajā 30km zonā vajag aizliegt dabas liegumu darbību. Eiropa ir pārapdzīvota, tajā praktiski nav dabas. Jautājums vai iedzīvotājiem šeit būtu jāpiekrīt ikvienam lēmumam kas nāk no Eiropas direktīvām. Vietējiem iedzīvotājiem būtu jāsaka galavārds, aicinu šo plānu neapstiprināt.

*aicina klātesošos pacelt rokas un balsot pret plāna apstiprināšanu. Liela daļa klātesošo balso pret. Komentētājs aicina arī pašvaldību neapstiprināt plānu.

MB skaidro, ka dabas teritoriju statusi mēdz būt dažādi, atkarībā no teritorijas veida, no tā arī ir atkarīgi ierobežojumi. Aicina klātesošos apdomāt, ko pašvaldība iegūs plānu neapstiprinot. Atgādina, ka plānā ir iekļauti dažādi pasākumi arī attiecībā uz infrastruktūru, apsaimniekošanu un šībrīža normatīvais regulējums ir tāds, ka bez plāna teritorijas attīstība visticamāk nenotiks. Ja tiks izņemts plānu neapstiprināt, tas tāpat neradīs iespējas uzsākt, piemēram, kūdras ieguvī purvā, vai sākt medīt nemedījamus dzīvniekus. Nevaram arī visu laiku dzīvot ar domu, ka tūlīt sāksies karš un šī 30km teritorija kļūs par militāro zonu. Plāns ir plānošanas dokuments, bet tas kas valstiskā mērogā notiks, ir atkarīgs no valdības lēmumiem.

MB turpina par apsaimniekošanas pasākumiem. Plānots veikt arheoloģisko izpēti maizes ceptuves bunkura vietā Saliņu mītnē. Plānots ierīkot arī pārgājiena maršrutu. Runājot par zonējumu, visas sugu un biotopu atradnes, atrodas regulējamā režīma zonā. Ierobežojumi tajā ir saistīti tikai ar mežsaimniecisko darbību.

MB pāriet pie individuālo noteikumu projekta, īsi prezentē izmaiņas noteikumos. Uzsver, ka noteikumos nav nekādu ierobežojumu medībām. Medības regulējošie normatīvie akti ir spēkā visā valstī vienādi, arī Stompaku purvos.

Ritvars Ķerģis (RK) – sākotnējie uzstādījumi teritorijā bija 4 lāču un pusē lieguma aizliegt dzinējmedības. Uz šobrīdi ir panākts, ka ierobežojumu medībām praktiski nav. Plāna izstrādes laikā tikām iesaistīti pēdējā brīdī. Cerams, ka esošā plāna redakcija paliks tāda kā šobrīd bet mēs nevaram uzticēties ne DAP ne VVD sacītajam. Ir publiski pieejams video, kur DAP ģenerāldirektore vietniece Gunta Gabrāne sola, ka dabas skaitīšanas projekta dati neuzliks nekādus ierobežojumus un nebūs par iemeslu aizsargājamo teritoriju paplašināšanai, bet kā redzams arī tam mēs nevaram uzticēties. Otrkārt, Balvu novads ir vieta, kur jau ir noticis lāču uzbrukums, ir postījumi, cilvēki ir noguruši. Jautājums vai vispār mūsu teiktais šodien kaut ko ietekmēs.

MB – mūsu sākotnējais piedāvājums bija, ka mednieki varētu piedāvāt teritorijas, kas viņiem nav interesantas medībām, bet mums šobrīd nav pietiekamu datu lai piedāvātu konkrētas rīcības. Diskusiju rezultātā esam nonākuši līdz pašreizējai redakcijai un to neplānojam slepus mainīt. Vēl procesā būs sabiedriskā apspriešana arī individuālo noteikumu projektam, jo plānošanas dokumenti un normatīvie akti ir atdalīti procesi, plānā ir ievietoti eksperta ieteikumi, bet tam ir jābalstās uz normatīviem aktiem.

Jautājums no zāles – kāpēc jūs plānu gribējāt uztaisīt slepeni, nebija nekāda informācija.

MB skaidro, ka dabas aizsardzības plānam ir noteikta izstrādes un sabiedrības informēšanas kārtība, uzsākot izstrādi tika organizēta informatīvā sanāksme Balvu novada pašvaldības telpās, uz kuru bija aicināts jebkurš interesents, tā tika izziņota gan vietējā laikrakstā gan Balvu novada pašvaldības mājaslapā.

Jautājums no zāles – tāpat Balvu novada pašvaldība zināja par šo projektu?

Komentārs no zāles – Balvu novada pašvaldība bija viens no pasūtītājiem.

MB skaidro, ka Balvu novada pārstāvis kopā ar citu institūciju pārstāvjiem piedalījās ar konsultatīvajā grupā. 2024. gada beigās tika noslēgta lauka izpēte un līdz tam nebija skaidrs, kādas dabas vērtības tiks konstatētas. Atgādina ka līdz 8.augustam tiek gaidīti vēl iedzīvotāju rakstiski priekšlikumi, pēc tam plāns tiks iesniegts izskatīšanai pašvaldībā. Pašās beigās plānu jāapstiprina ministrijai.

Jautājums no zāles – kāpēc vēl kādam kaut kas ir jāapstiprina, ja mēs te tikko nobalsojām par priekšlikumu neapstiprināt plānu?

RK turpina – sakām paldies Balvu novada pašvaldībai par telpām sanāksmēm, medību koordinācijas komisijai un Jānim Trupovniekam, kas aicināja uz klātienes sanāksmēm, Andrim Kazinovskim un citiem iesaistītajiem, kā arī LVM pārstāvim Aldim Laganovskim, kas reiz teica, lai noteikumi, kam viņi ir piekrituši attiecas tikai uz viņiem, nevis uz citiem zemes īpašniekiem. Lūgums Balvu novada pašvaldību un LVM turpmāk laicīgāk informēt medniekus tad kad tiek īstenoti šādi projekti, jo mednieki ir zemes platību nomnieki. DAP mājaslapā informācija bija publicēta, taču to neviens no klātesošiem regulāri neapmeklēja. Ceru ka medības turpmāk netiks ietekmētas pētījumu rezultātu dēļ. Šis ir mūsu novads, tajā skaitā arī mednieku un tās sugas, kas ir izvēlējušās te dzīvot, ir tāpēc ka tām ir radīti labi apstākļi, kas ir arī mednieku nopelns. Citē plānu – “lieguma teritorijā ir nepieciešams izveidot lācim kā sugai labvēlīgu aizsardzības režīmu, kā arī iekļaut lāča aizsardzību lieguma saglabāšanas mērķos”. Pagaidām šis mērķis tiek realizēts ar pilnīgu mežizstrādes aizliegumu 4000 Ha teritorijā, šiem dzīvniekiem jau būs milzīga teritorija pieejama. Šobrīd Latvijā dabas aizsardzība tiek realizēta

ar milzīgu birokrātiju, uzspiešanu un saimnieciskās darbības ierobežošanu, dabas aizsardzības plāni un MK noteikumi tiek drukāti pilnīgi bezatbildīgā veidā, atsaucoties uz Eiropas direktīvām un diemžēl uz mūsu rēķina. Rodas pārliecība, ka darbošanās notiek pilnīgā slepenībā. Informācija tiek ievietota Dabas aizsardzības pārvaldes mājaslapā, kuru neviens no mums nelasa. Kompensāciju mehānismi ir pielīdzināmi monētas iemešanai ubaga cepurē. Plāna izstrādes izmaksas sastāda gandrīz 60 tūkstošus EUR. Plāna eksperti un birokrāti apgūst šos līdzekļus bet nestrādā nodokļu maksātāju labā. Plāna darbības laikā izstrādātāji paredz dažādus monitoringus, paredzot ienākumus savai nozarei un nodrošinot naudas sadali birokrātiskiem procesiem, tajā skaitā arī sev. Vai tas nav interešu konflikts? Eiropas Savienības finansējums Natura 2000 tīkla uzturēšanai ir 10,2 miljardi. Plānā nevienā no lapaspusēm nav minēts, kas uzņemsies atbildību par šo lielo plēsēju audzēšanas eksperimentu, runājot par kompetentajām iestādēm – šīm teritorijām ir savs likums. Tajā ir sīki aprakstītas soda naudas par dažādiem pārkāpumiem. Plāna izstrādātāji vēlas izvirzīt lāci kā teritoriju raksturojošu sugu, vai tas vispār ir iespējams 4000 hektāros. DAP savā mājaslapā apgalvo, ka Latvijā nav iespējams izveidot vienu atsevišķu sugas aizsardzībai paredzētu teritoriju ar nemainītām robežām, bet plāna izstrādātāji izdabājot Eiropas direktīvām ieliek šo sugu plānā, lai varētu dokumentu pagrūst juristiem, lai pie pārkāpuma procedūras tomēr būtu tā viena teritorija. Nevienam neinteresē vai lācis tur ir vai nav. Ja tiešām lāči teritorijā savairosies tad tāpat vērsīsies pie medniekiem. Aicina novada domi neatbalstīt plānu.

MB atgādina, ka informatīvā sanāksme par plāna izstrādes uzsākšanu tika organizēta 2023. gada rudenī un informācija tikai publicēta arī Balvu novada pašvaldības laikrakstā un mājaslapā.

RK – procedūra paredz, ka no 21. jūlija plāna redakcijai bija jābūt pieejamai Balvu novada pašvaldības mājaslapā, bet tā tur nebija.

MB precizē, ka izstrādātāji nevar ignorēt faktu, ka lācis teritorijā ir, tāpēc tas tiek minēts arī teritorijas aizsardzības mērķos.

Jānis Trupovnieks komentē, ka ir jau vēls un pietiek diskutēt. Pašvaldībai ir jāņem vērā gan iedzīvotāju gan citu institūciju viedoklis. Tikko bija tikšanās ar Finanšu ministrijas valsts sekretāru, jautāju vai VARAM un DAP pārstāvji runā ar Ministru kabinetu par to kādas ir kompensācijas. Nekādu pozitīvu atbildi nesaņēmu, un esošās kompensācijas ir niecīgas un neko nekompensē. Ja kaut ko dara caur LVM tad no tā cieš arī iedzīvotāji jo runa ir par valsts mežiem. Ne Finanšu ministrijā ne VARAM nerunā nopietni par šīm kompensācijām. Tikos arī ar Aizsardzības ministrijas valsts sekretāru, jautāju vai šādi liegumi ir jāliek pierobežā. Jūs te runājat par vienu šauru lietu bet šīs lietas ir jāskata plašāk. Kaut kā šajā procesā tiek aizmirsts par iedzīvotājiem. Jūs sakāt ka šiem liegumiem Latvijā būtu jābūt 10%, pēc maniem datiem Balvu novadā tās jau aizņem 16%. Jautājums, ja mēs paņem uz sevi papildus kvotu no citas Latvijas teritorijas, kāds ir mūsu ekonomiskais ieguvums no tā. Pašvaldība šajā projektā iesaistījās lai varētu legalizēt veiktos darbus partizānu nometnē, iepriekšējais novada domes priekšsēdētājs S. Maksimovs vienojās ar VARAM par šādu risinājumu bet tagad no projekta parādās, ka vairs nebūs meliorācija, sāks dzīvot bebri, palielināsies ūdens līmenis ne tikai lieguma teritorijā, bet arī apkārtējos mežos, lauksaimniecības zemēs un arī tūristu takā būs tikai purvs un ūdens. Šo nostāju mēs jau rakstījām izstrādātājiem, atbildi nesaņēmām un to ņemsim arī vērā lemjot par plāna atbalstīšanu vai neatbalstīšanu. Šeit ir iesaistīts gan valsts gan pašvaldības finansējums, pašvaldības nostāja būs iedzīvotāju pusē.

MB precizē par aizsardzības režīmu un aizsargājamo teritoriju izplatību Latvijā, uzsver, ka aizsargājamo teritoriju pārklājums citos novados ir vēl lielāks, īpaši tur, kur ir nacionālie parki. Attiecībā uz dabas liegumu, tas tur šobrīd ir un nav runas par to ka to varētu atcelt, tas ko var panākt, ir atstāt šo teritoriju bez attīstības.

RĶ – šajā plānā ir ielikts iepriekšējā plānā veikto pasākumu izvērtējums, ja esam labi saimniekojuši tad kāpēc ir jāpastiprina ierobežojumi.

MB – runājot par hidroloģiju, ir veikti aprēķini, ka hidroloģijas režīma atjaunošana neietekmēs apkārtējās zemes.

Komentārs no zāles – vilkiem ir vecs sugas aizsardzības plāns, bet joprojām nav veikts nopietns monitoringa. Arī lūši teritorijā nav monitorēti. Plēsēji joprojām kļūst vairāk, samazinās pārnadžu skaits, bet arī tiem neveic monitoringu. Šīs lietas nav atraujamas viena no otras un būtu jāskatās kompleksi.

MB – Ritvars tikko minēja, ka valstī lielas naudas summas tiek tērētas monitoringam. Jāsaprot ka nacionālā monitoringa programma ir sadalīta daudzās apakšprogrammās un ja pieejamo summu sadala uz tām visām, beigās summa nemaz nav tik liela un nepietiek lai monitorētu visus dzīvniekus. Attiecībā uz vilkiem – vilku limits ir noteikts valstiski, vilku medības netiek ierobežota arī Stompakos.

Zālē notiek diskusija par vilku monitoringu un tā trūkumu, kā arī to lai no plāna izņemtu lāci no teritorijas aizsardzības mērķiem, kamēr nav veikti citi pētījumi.

Jautājums no zāles – vai var iepazīties ar sarakstu, kurās teritorijās lācis vēl ir mērķa suga.

MB – jā, ja tas nav jau publicēts, tad drīzumā būs publicēts.

Zālē notiek diskusija par to, ka tagad Kurzemē ir problēmas ar staltbriežiem un ir aicinājums tos izšaut, bet Latgalē tāds nav. Kāpēc tāpat nav ar lāčiem – citur Latvijā ar tiem problēmu nav bet Latgalē ir, kāpēc tie jāsaģā arī šeit?

MB slēdz sanāksmi.

Sanāksmes beigas: 21:30

Sanāksmes vadītājs:

Maksims Balalaikins

Sanāksmes protokolētāja:

Laura Sandere

1.3. Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes dalībnieku saraksts

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme

"Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam "Stompaku purvi" (projekta Nr.1-08/51/2023)
Vijakas kultūras nams, Pils iela 13, Vijaka / ZOOM

01/08/2025

Klāties dalībnieku saraksts

Nr.	Vārds, Uzvārds	Iestāde / organizācija	E-pasts	Paraksts
1	Ēvalds Cernokis	Vecuma mediķis		
2	Janis Būbnovs	Balvi novada pašvaldība	janis.bubnovs@balvi.lv	
3	Tamāra Mitjasiņa	Balvi		
4	Regina Indriķe	Dabas aizsardzības pārvalde	regina.indriks@daba.gov.lv	
5	Sanita Putna	Dabas aizsardzības pārvalde	sanita.putna@daba.gov.lv	
6	Andris Kariņš	penzionārs		
7	Artūrs Kurimovs	Latvijas medicīniskā universitāte		
8	Andris Zēlītis	Balvi nov. pašvaldība	andris.zelitis@balvi.lv	
9	Kristaps Stepiņš	MMK "Bīrzgales"	bitiniers@inbox.lv	
10	Arta Brokāne	Bīrzgales	arta.broka@inbox.lv	
11	Ritvars Kariņš	MMK "Zelta Caune"	ritvars.ka@GMAIL.COM	
12	Arta Brokāne	rašanās	ledijaarvita@inbox.lv	

13	Jānis Roguļis	MMB Bērzgales	jons.roguļis@inbox.lv	
14	Andis Klimovics	MMB Bērzgales	andisklimovics@inbox.lv	
15	Vairis Stāls	MMK "Nīrini"		
16	Ilmārs Stāls	2/5 "Mānīnā"		
17	Jānis Jaks	N.B. Jaks	jans2003@inbox.lv	
18	Jānis Šaice	Mi "Pūces"		
19	Jānis Gudne	Mi "Pūces"	gudne.janis@gmail.com	
20	Armands Bērziņš	MMK "Medneva"		
21	Vladimirs Serebrenikovs	MMK "Medneva"	vserebrenikovs@n.lv	
22	Guntars Zanderis	MMK "Medneva"		
23	Roberts Kļūtis	MMK "Medneva"		
24	Roberts Kļūtis	MI "DERDZINI"	emka@TVNET.LV	
25	Vēlētājs Sūks	MMK "Medneva"		
26	Dzintars Mincāns	MMK "Medneva"	dzintars.mincans@inbox.lv	
27	Roberts Kļūtis	Sūks p.p. Balvi nov.	Roberts Kļūtis .lv	
28	Andrija Bruks	MMB	lmm b@inbox.lv	
29	Andris Zagars	MB "Latvijas medicīna"		
30	Jānis Kļūtis	Balvi nov. pašvaldība	zakosd@inbox.lv	
31	Artis Stodis	Dabas aizsardzības pārvalde	artis.stodis@daba.gov.lv	
32	Jānis Truponiņš	Balvi NP	truponijs@inbox.lv	
33				
34				

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme

“Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam “Stompaku purvi”
(projekta Nr.1-08/51/2023)

Viļakas kultūras nams, Pils iela 3, Viļaka / ZOOM

01/08/2025

Dalībnieku, kas piedalās attālināti, saraksts

Nr.	Vārds, Uzvārds	Iestāde / organizācija	Kontakti
2	Aldis Laganovskis	AS “Latvijas valsts meži”	A.Laganovskis@lvm.lv
3	Inga Grīnfelde	LBTU	Inga.grinfelde@lbtu.lv
4	Guntis Akmentiņš	DAP	Guntis.akmentins@daba.gov.lv
5	Rihards Miķelsons	DAP	Rihards.mikelsons@daba.gov.lv
6	Kristiāns Bokta	Balvu novada pašvaldība	kristians.bokta@balvi.lv
7	Jānis Kokorevičs		
8	Renāte Lazdiņa		
9	Inese Prava		
10	Ināra Prava		
11	Iveta Cigane		
12	Andris Zelčs		
13	Diāna		
14	Gita		
15	Alise		
16	Anda		
17	Aivars		
18	Daina		

**sanāksmē attālināti piedalās vēl 5 dalībnieki bez vārda identifikatora:*

Samsung SM-X210

User

Dapa

Xiaomi 14T Pro

pīta

1.4. Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes prezentācija

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNA IZSTRĀDE

DABAS LIEGUMAM

“STOMPAKU PURVI”

SABIEDRISKĀS APSPIEŠANAS SANĀKSME
1.08.2025.

Dabas aizsardzības plāna izstrāde tiek veikta Daugavpils Universitātes īstenotā Latvijas vides aizsardzības fonda projekta “Dabas lieguma “Stompaku purvi” dabas aizsardzības plāna aktualizēšana” (projekta Nr.1-08/51/2023) īstenoto aktivitāšu ietvaros

01.09.2025 10:39

2

Dabas aizsardzības plāns izstrādāts atbilstoši 2007. gada 9. oktobra MK noteikumiem Nr. 686 “Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību”.

PLĀNA IZSTRĀDĒ IESAISTĪTIE EKSPERTI

- Plāna izstrādes vadītājs – **Maksims BALALAIKINS**
- Bezmugurkaulnieku eksperts – **Maksims BALALAIKINS**
- Plāna izstrādes vadītāja asistente – **Laura SANDERE**
- Hidroloģijas eksperte – **Inga GRĪNFELDE**
- Ģeogrāfisko informācijas sistēmu speciālists – **Māris NITCIS**
- Mežu un purvu biotopu eksperte – **Dana KRASNOPOĻSKA**
- Vaskulāro augu eksperte – **Dana KRASNOPOĻSKA**
- Putnu sugu eksperts – **Uldis ĻOĻĀNS**
- Zīdītāju eksperte – **Karīna DUKULE-JAKUŠENOKA**
- Sūnu eksperte – **Anna MEŽAKA**
- Ķērpju eksperts – **Rolands MOISEJEVS**
- Sēņu eksperte – **Renāte KAUPUŽA**

01.09.2025 10:39

3

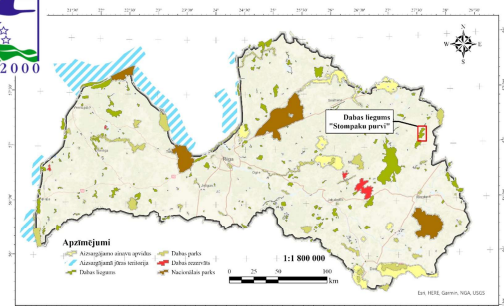
VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR TERITORIJU

- **Aizsardzības kategorija:** dabas liegums. Aizsardzības statuss piešķirts 1977. gadā
- Teritorija ir iekļauta Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklā Natura 2000
- **Teritorijas kods:** LV0502600
- **Administratīvais iedalījums:** dabas lieguma teritorija ietilpst Balvu novada Lazdulejas, Susāju, Bērkalnes un Medņevas pagastu pagasta administratīvajā teritorijā
- **Platība:** 3881,03 ha
- Iepriekšējā dabas aizsardzības plāna darbības termiņš beidzās 2015. gadā

01.09.2025 10:39

4

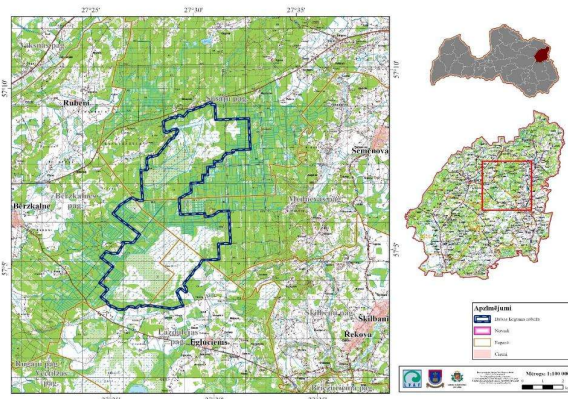
Dabas liegums kā viena no 403 īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (neskaitot dabas pieminekļus un mikroliegumus) un viena no 333 starptautiski nozīmīgām Natura 2000 teritorijām Latvijā

01.09.2025 10:39

5

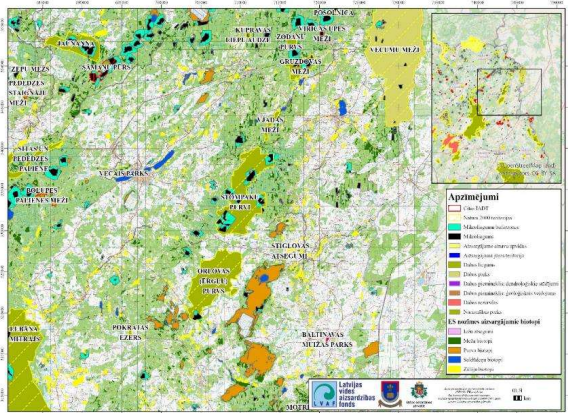
Dabas lieguma teritorijas izvietojums Latvijā un Balvu novadā
(DL robežas saskaņā ar MK 2023. gada 21. novembra noteikumiem Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem”)

01.09.2025 10:39

6

Dabas lieguma atrašanās vieta 2000 tīklā Latvijas ZA daļā

01.09.2025 10:39

7

Dabas lieguma teritorija

01.09.2025 10:39

8

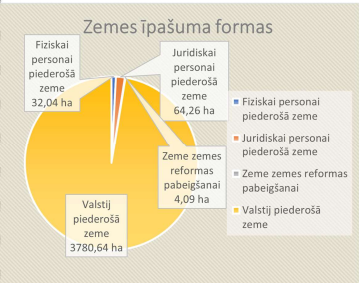
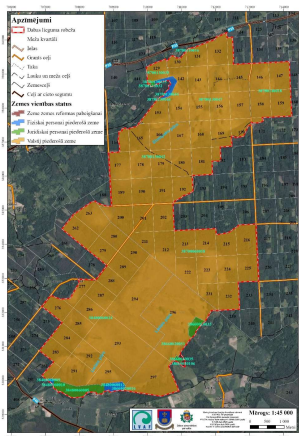
Dabas lieguma teritorija

01.09.2025 10:39

9

Zemes īpašumu formas Dabas liegumā

01.09.2025 10:39

10

EP direktīvas 92/43/EEC (21.05.1992) “Par dabisko biotopu, savvaļas floras un faunas aizsardzību” l pielikumā uzskaitītie dabisko dzīvotņu (biotopu) veidi:

- 7110* Aktīvi augstie purvi (1723,21 ha)
- 7140 Pārejas purvi un slišķšņas (33,32 ha)
- 7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās (54,99 ha)
- 9010* Veci vai dabiski boreāli meži (550,17 ha)
- 91D0* Purvaini meži (446,14 ha)
- 9020* Veci jaukti platlapju meži (39,43 ha)
- 9080* Staigņāju meži (12,04 ha)
- 9050 Lakstaugiem bagāti egļu meži (8,59 ha)
- 91E0* Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži) (1,95 ha)

NOZĪMĪGĀKĀS DABAS VĒRTĪBAS DABAS LIEGUMĀ “STOMPAKU PURVI”

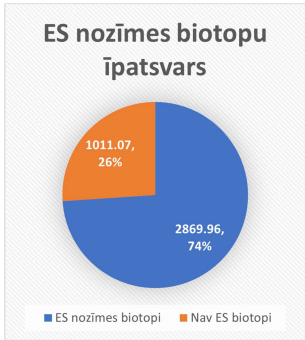
01.09.2025 10:39

11

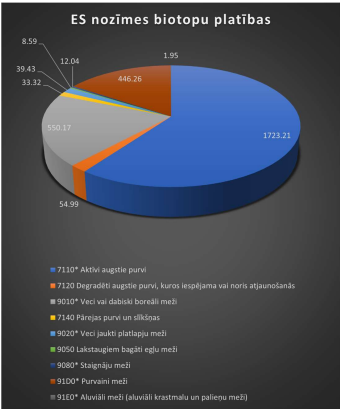
01.09.2025 10:39

12

EP direktīvas 92/43/EEC (21.05.1992) "Par dabisko biotopu, savvaļas floras un faunas aizsardzību" I pielikumā uzskaitītie dabisko dzīvotņu (biotopu) veidi:

01.09.2025 10:39

7110* Aktīvi augstie purvi Dabas liegumā
(Foto: D. Krasnopoļska)

7140 Pārejas purvi un sliksņas
(Foto: D. Krasnopoļska)

9100* Purvaini meži Dabas liegumā
(Foto: D. Krasnopoļska)

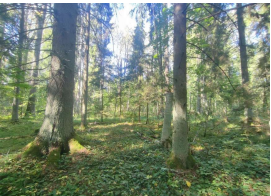
7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās (Foto: D. Krasnopoļska)

01.09.2025 10:39

14

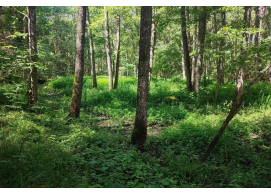
9010* Vēci vai dabiski boreāli meži Dabas liegumā
(Foto: D. Krasnopoļska)

9050 Lakstaugiem bagāti egļu meži Dabas liegumā (Foto: D. Krasnopoļska)

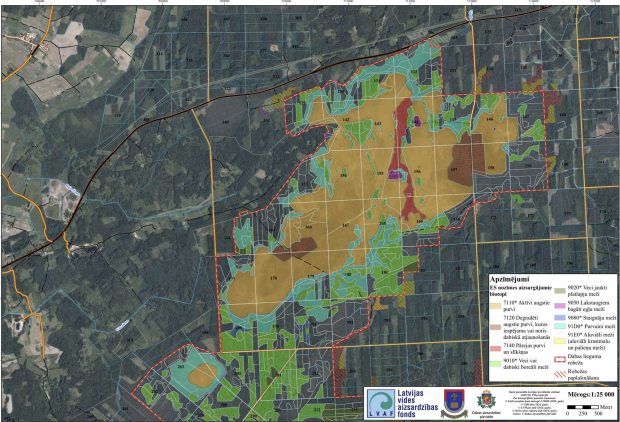
Vēci jaukti platlapju meži
(Foto: D. Krasnopoļska)

91E0* Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži) Dabas liegumā
(Foto: D. Krasnopoļska)

01.09.2025 10:39

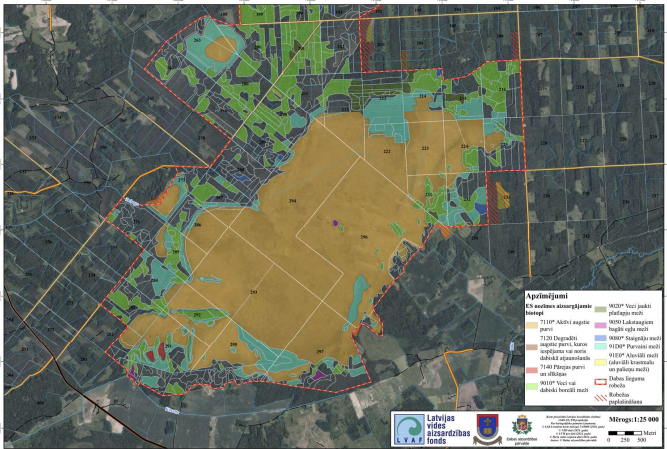
Dabas lieguma "Stompaku purvi" ES nozīmes aizsargājami biotopi

01.09.2025 10:39

16

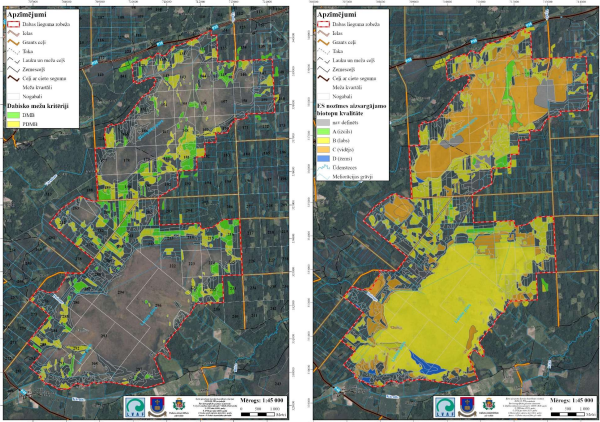
Dabas lieguma "Stompaku purvi" ES nozīmes aizsargājami biotopi

01.09.2025 10:39

17

Dabas liegumā "Stompaku purvi" un tam piegulošajā teritorijā sastapamo DMB un PDMB kvalitātei atbilstošo mežaudžu izvietojums

01.09.2025 10:39

18

Īpaši aizsargājamās sugas, kas konstatētas Dabas liegumā

Sugu grupa	Latvijas likumdošana		Dzīvotņu Direktīva			Putnu Direktīva
	ĪAS	MIK	II	IV	V	I
Vaskulārie augi	13	4	1		3	
Sūnas	6	5				
Kērpji	16	12				
Sēnes	6	3				
Bezmugurkaulnieki	10	5	3	1		
Zīdītāji	7	4	2	4	4	
Abinieki					1	
Putni	24	7				19
Kopā:	82	40	6	5	8	19

Īpaši aizsargājamās sugas, kas konstatētas Dabas liegumā

Trīspadsmi vaskulāro augu sugas:

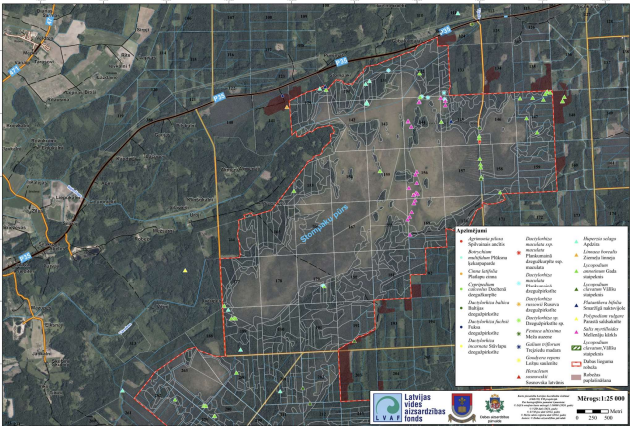
- Plūksnu ķekarpaparde *Botrychium multifidum*
- Baltijas dzegužpirkstīte *Dactylorhiza baltica*
- Fuksa dzegužpirkstīte *Dactylorhiza fuchsii*
- Stāvlapu dzegužpirkstīte *Dactylorhiza incarnata*
- Plankumainā dzegužpirkstīte *Dactylorhiza maculata*
- Rusova dzegužpirkstīte *Dactylorhiza russowii*
- Trejziedu madara *Galium triflorum*
- Apdzira *Huperzia selago*
- Gada staipeknis *Lycopodium annotinum*
- Vālišu staipeknis *Lycopodium clavatum*
- Mellenāju kārkls *Salix myrtilloides*
- Smaržīgā naktsvijole *Platanthera bifolia*
- Dižā jāņegļīte *Pedicularis sceptrum-carolinum*
- Spilvainais ancītis *Agrimonia pilosa*

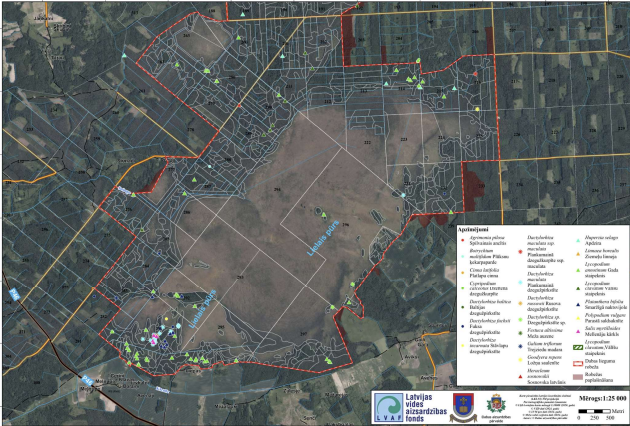
Baltijas dzegužpirkstīte
Dactylorhiza baltica

<https://www.plantarium.ru/page/image/id/457657.html>

Dabas lieguma "Stompaku purvi" nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: vaskulārie augi

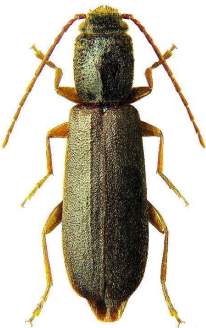
Dabas lieguma "Stompaku purvi" nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: vaskulārie augi

Īpaši aizsargājamās sugas, kas konstatētas Dabas liegumā

Desmit bezmugurkaulnieku sugas:

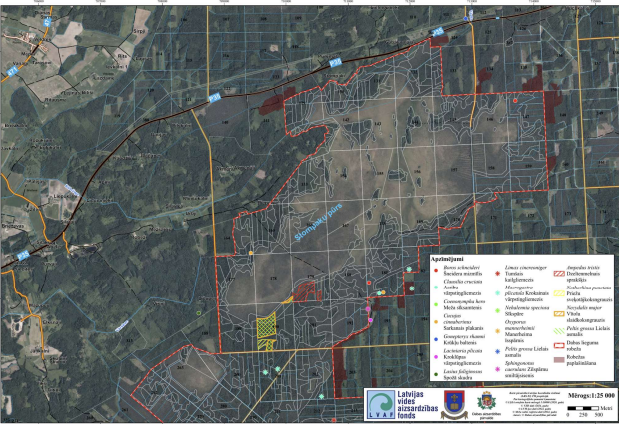
- tumšais kailgliemezis *Limax cinereoniger*
- sarkanais plakānis *Cucujus cinnaberinus*
- Šneidera mizmilis *Boros schneideri*
- spožā skudra *Lasius fuliginosus*
- Manerheima īsspārnis *Oxyporus mannerheimii*
- asribu vārpstīngliemezis *Clausilia cruciata*
- meža sīksamtenis *Coenonympha hero*
- sīkspāre *Nehalennia speciosa*
- priežu sveķotājkoksgrauzis *Nothorhina muricata*
- vītoli slaidkoksgrauzis *Necydalis major*

priežu sveķotājkoksgrauzis *Nothorhina muricata*

<https://portal.nature.cz/w/druh-70746#/>

Dabas lieguma "Stompaku purvi" nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: bezmugurkaulnieki

Dabas lieguma "Stompaku purvi" nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: bezmugurkaulnieki

Īpaši aizsargājamās sugas, kas konstatētas Dabas liegumā

8 zīdītāju sugas:

- Meža sicista *Sicista betulina*
- Eirāzijas bebrs *Castor fiber*
- Baltais zaķis *Lepus timidus*
- Pelēkais vilks *Canis lupus*
- Eirāzijas lūsis *Lynx lynx*
- Brūnais lācis *Ursus arctos*
- Meža cauna *Martes martes*
- Eirāzijas ūdris *Lutra lutra*

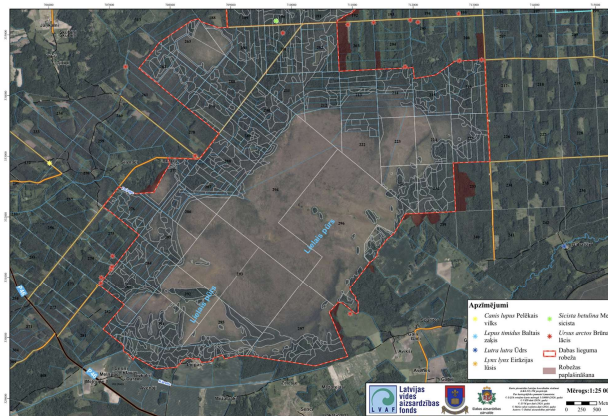

Baltais zaķis *Lepus timidus*
<https://www.natureprints.com/uk>

Dabas lieguma "Stompaku purvi" nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: zīdītāji

Dabas lieguma "Stompaku purvi" nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: zīdītāji

Īpaši aizsargājamās sugas, kas konstatētas Dabas liegumā

25 putnu sugas:

- Bikšainais apogs *Aegolius funereus*
- Klinšu ērglis *Aquila chrysaetos*
- Mežirbe *Bonasa bonasia*
- Vakarlēpis *Caprimulgus europaeus*
- Baltmugurdzenis *Dendrocopos leucotos*
- Melnā dzilna *Dryocopus martius*
- Mazais mušķērājs *Ficedula parva*
- Apodziņš *Glaucidium passerinum*
- Dzērve *Grus grus*
- Rubenis *Lyrurus tetrix*
- Ķīķis *Pernis apivorus*
- Trīspirkstu dzenis
- *Picoides tridactylus*

Vakarlēpis *Caprimulgus europaeus*

<https://www.aejames.com/bird-guides/nightjar-caprimulgus-europaeus/>

Īpaši aizsargājamās sugas, kas konstatētas Dabas liegumā

Pelēkā dzilna *Picus canus*

Dzeltenais tārtiņš *Pluvialis apricaria*

Urālpūce *Strix uralensis*

Mednis *Tetrao urogallus*

Purva tilbīte *Tringa glareola*

Meža balodis *Columba oenas*

Brūnā čakste *Lanius collurio*

Lielā čakste *Lanius excubitor*

Lietuvainis *Numenius phaeopus*

Ļāvu tilbīte *Tringa totanus*

Melnā puskuīta *Limosa limosa*

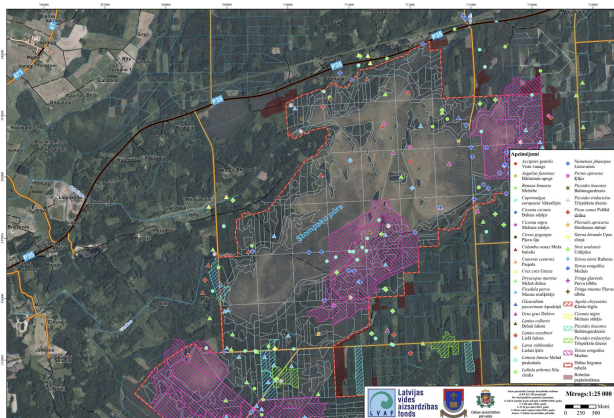
Ļāvu līja *Circus pygargus*

Brūnā čakste *Lanius collurio*

<https://picryl.com/media/lanius-collurio-red-backed-shrike-animals-3ed83c?zoom=true>

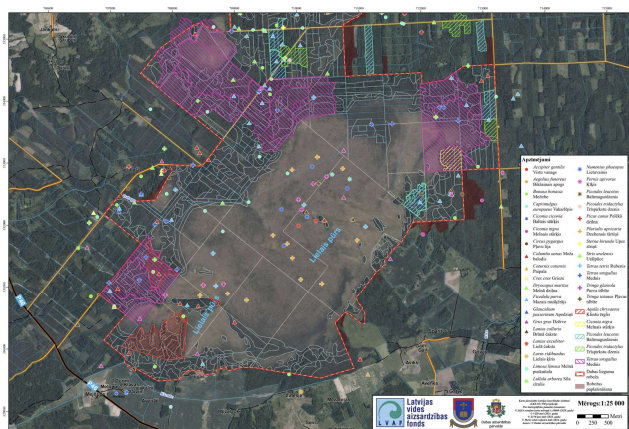
Dabas lieguma "Stompaku purvi" nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: putni

01.09.2025 10:39

31

Dabas lieguma "Stompaku purvi" nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: putni

01.09.2025 10:39

32

Īpaši aizsargājamās sugas, kas konstatētas Dabas liegumā

6 sēņu sugas:

- koraļļu dižadatene *Hericium coralloides*
- melnējošā cietpore *Rigidoporus crocatus*
- rožainā apmalpiepe *Fomitopsis rosea*
- sarainā rūssassēne *Asterodon ferruginosus*
- lakas plakanpiepe *Ganoderma lucidum*
- tumšbrūnā cietpieve *Phellinidium ferrugineofuscum*

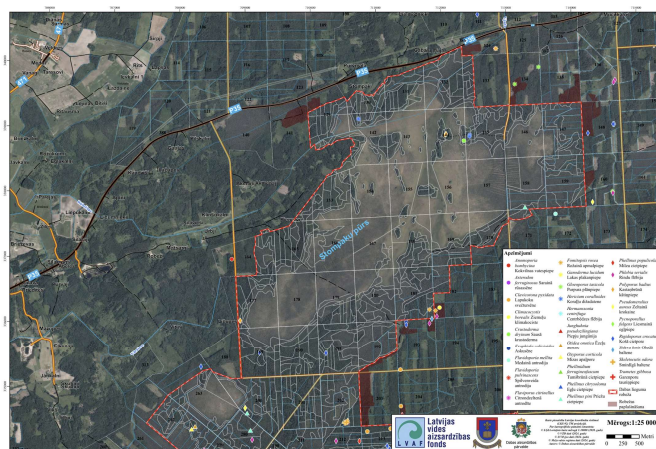
koraļļu dižadatene *Hericium coralloides*

Foto R.Kaupuža

01.09.2025 10:39

33

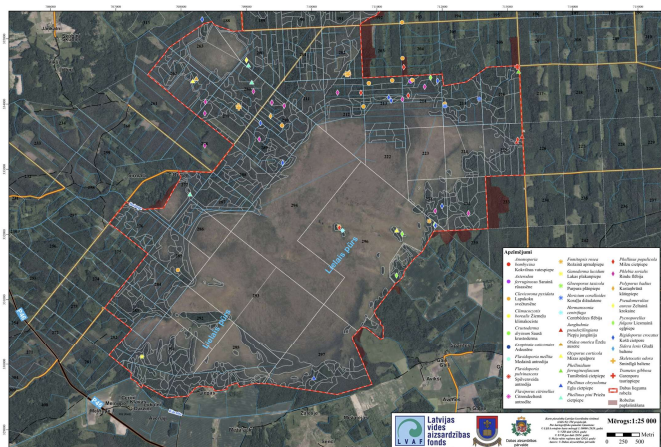
Dabas lieguma "Stompaku purvi" nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: sēnes

01.09.2025 10:39

34

Dabas lieguma "Stompaku purvi" nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: sēnes

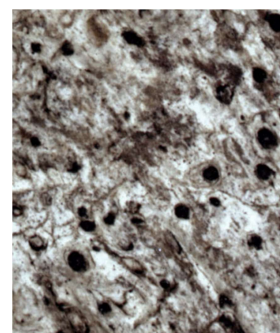
01.09.2025 10:39

35

Īpaši aizsargājamās sugas, kas konstatētas Dabas liegumā

17 ķērpju sugas:

- Dobumainā akrokordija *Acrocordia cavata*
- Artonijveida artonija *Arthonia arthonioides*
- Kaķpēdiņu artonija *Felipes leucopellaeus*
- Kastaņbrūnā artonija *Diarthonia spadicea*
- Vīnkrašas artonija *Arthonia vinosa*
- Olīvzaļā cetrēlija *Cetrrelia olivetorum*
- Zaļganā henotēka *Chaenotheca chlorella*
- Parazītiskā kladonija *Cladonia parasitica*
- Melnā kolēma *Collema nigrescens*

Dobumainā akrokordija *Acrocordia cavata*

https://www.afl-lichenologie.fr/Photos_AFL/Photos_AFL_A/Textes_A4/Acrocordia_cavata.htm

01.09.2025 10:39

36

Īpaši aizsargājamās sugas, kas konstatētas Dabas liegumā

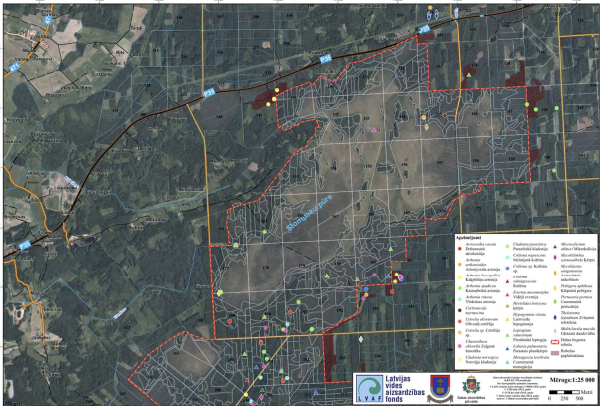
17 ķērpju sugas:

- Tumsnējā kolēma *Collema subnigrescens*
- Vidējā evernija *Evernia mesomorpha*
- Piesātinātā leptogija *Leptogium saturninum*
- Parastais plaušķērpis *Lobaria pulmonaria*
- Caurumainā menegācija *Menegazzia terebrata*
- Asinssārtais mikoblasts *Mycoblastus sanguinarius*
- Caurumainā pertuzārija *Pertusaria pertusa*
- Zvīņainā telotrēma *Thelotrema lepadinum*

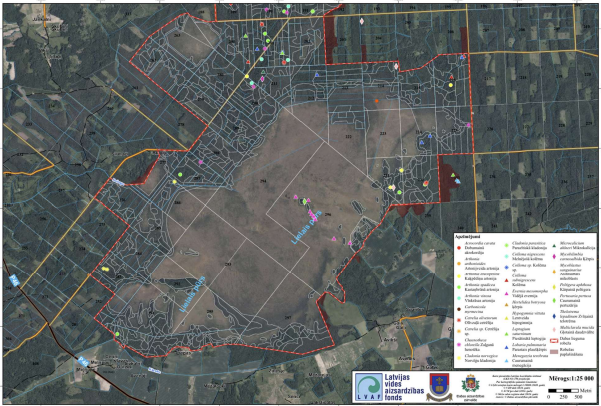

Zvīņainā telotrēma *Thelotrema lepadinum*
<https://italic.units.it/index.php?procedure=taxonpage&num=685>

Dabas lieguma “Stompaku purvi” nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: ķērpji

Dabas lieguma “Stompaku purvi” nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: ķērpji

Īpaši aizsargājamās sugas, kas konstatētas Dabas liegumā

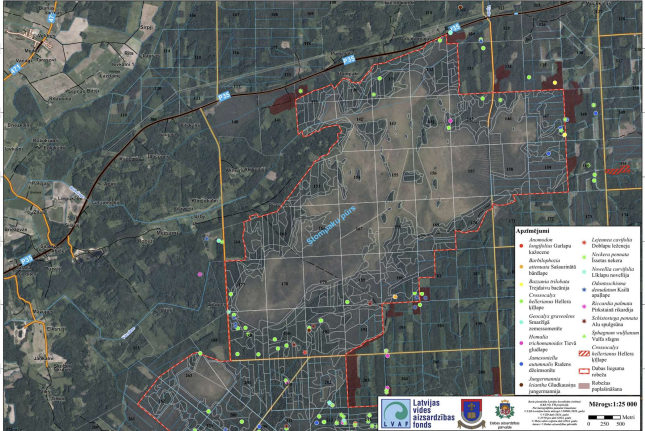
6 sūnu sugas:

- Alu spulgsūna *Schistostega pennata*
- Hellera ķīļlape *Crossocalyx hellerianus*
- Kailā apaļlape *Odontoschisma denudatum*
- Gludkausiņa knābjkausiņa *Lioclaena lanceolata*
- Sašaurinātā stāvzarīte *Neoorthocaulis attenuatus*
- Trejdaivu bacānija *Bazzania trilobata*

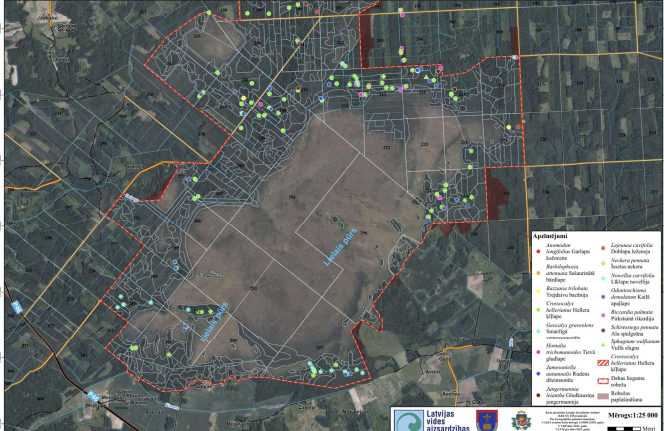

Trejdaivu bacānija *Bazzania trilobata*
https://www.picturethisai.com/wiki/Bazzania_trilobata.html

Dabas lieguma “Stompaku purvi” nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: sūnas

Dabas lieguma “Stompaku purvi” nozīme aizsargājamo sugu saglabāšanā: sūnas

TERITORIJAS APSAIMNIEKOŠANAS IDEĀLAIS JEB ILGTERMIŅA MĒRĶIS

Nodrošināt Latvijā un ES nozīmīgu aizsargājamo purvu un mežu biotopu, kā arī retu un aizsargājamo sugu populāciju saglabāšanu, īstenojot nepieciešamās darbības biotopu un sugu dzīvotņu kvalitātes uzlabošanai, vienlaikus nodrošinot sabiedrību ar kvalitatīviem rekreācijas resursiem un veicinot teritorijas ilgtspējīgu attīstību.

01.09.2025 10:39

43

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI

Apsaimniekošanas pasākumi sadalīti vairākās grupās:

- Administratīvie un organizatoriskie aspekti.
- Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana.
- Militārā mantojuma piemiņas vietas attīstīšana un apsaimniekošana
- Infrastruktūras uzturēšana un pilnveidošana
- Zinātniskās izpētes un monitoringa pasākumi.
- Sabiedrības informēšana un izglītošana.

01.09.2025 10:39

44

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Administratīvie un organizatoriskie aspekti (A)

A.1.1. DP IAIN grozījumu apstiprināšana MK.

Pašlaik spēkā esošajos 19.11.2009. MK noteikumos Nr. 1315 "Dabas lieguma "Stompaku purvi" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" atsevišķu punktu formulējumi pilnībā nenodrošina Dabas lieguma teritorijā sastopamo dabas vērtību aizsardzību, kā arī apgrūtina atsevišķu DA plānā paredzēto apsaimniekošanas pasākumu realizāciju. Lai nodrošinātu teritorijai nepieciešamo dabas vērtību aizsardzību un teritorijas infrastruktūras attīstību nepieciešams virzīt apstiprināšanai Dabas lieguma individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu un funkcionālā zonējuma grozījumus.

01.09.2025 10:39

45

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Administratīvie un organizatoriskie aspekti (A)

A.1.2. Robežu paplašināšana, integrējot dabas liegumā ārpus ĪADT pašreizējām robežām izvietotos ES nozīmes aizsargājamus meža biotopus

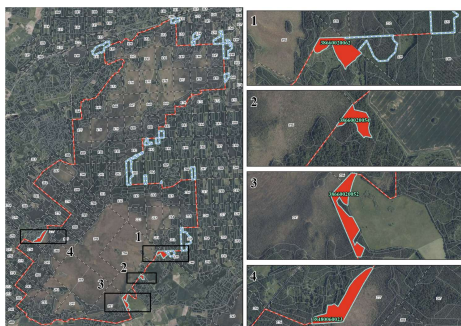
DA plāna izstrādes laikā apsekojot Dabas liegumam piegulošās teritorijas, tika konstatēti vairāki ES nozīmes aizsargājamo meža biotopu poligoni, kā arī konstatētas aizsargājamo un/vai retu augu un dzīvnieku sugu atradnes. Lai nodrošinātu ārpus Dabas lieguma pašreizējām robežām sastopamo dabas vērtību aizsardzību, rosināta šo teritoriju pievienošana Dabas liegumam. Kopējā platība, kuru ierosināts pievienot Dabas lieguma teritorijai ir 108,83 ha.

01.09.2025 10:39

46

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Administratīvie un organizatoriskie aspekti (A)

Robežu paplašināšana, integrējot dabas liegumā ārpus ĪADT pašreizējām robežām izvietotos ES nozīmes aizsargājamus meža biotopus

01.09.2025 10:39

47

MK noteikumi Nr. 197 (18.04.2023.) "Atbalsta piešķiršanas kārtība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai platībatkarīgo un dzīvniekatkarīgo saistību īstenošanai" nosaka, ka atbalsta apmērs par vienu atbalsttiesīgās platības hektāru ir:

- 196 euro – par mežsaimnieciskās darbības, galvenās cirtes un kopšanas cirtes aizliegumu
- 145 euro – par galvenās cirtes aizliegumu
- 52 euro – par kailcirtes aizliegumu

01.09.2025 10:39

48

MK 2021. gada 18. februāra noteikumi Nr. 114 "Kārtība, kādā zemes īpašniekiem vai lietotājiem nosakāmi to zaudējumu apmēri, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo nemedijamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem, un minimālās aizsardzības pasākumu prasības postījumu novēršanai" nosaka kārtību, kādā zemes īpašniekiem vai lietotājiem nosakāmi to zaudējumu apmēri, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo nemedijamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem, kā arī minimālās nepieciešamo aizsardzības pasākumu prasības postījumu novēršanai.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Administratīvie un organizatoriskie aspekti (A)

A.1.3. Rekomendācija meža apsaimniekošanas pasākumu ierobežošanai, miera perioda nodrošināšanai un putnu ligzdošanas periodā un brūnā lāča mazuļu attīstības sākuma periodā no 1.02. līdz 1.09. Dabas lieguma teritorijā.

Dabas liegums ir nozīmīga teritorija dažādu putnu sugu ligzdošanai. Teritorijā nozīmīgākās ligzdojošas putnu sugas ir mednis *Tetrao urogallus*, dzeltenais tārtiņš *Pluvialis apricaria*, lietuvainis *Numenius phaeopus*, pļavu tilbīte *Tringa totanus*, melnā puskuita *Limosa limosa*, Pļavu lija *Circus pygargus*, klinšu ērglis *Aquila chrysaetos* un citas putnu sugas. Lai nodrošinātu labākos iespējamus apstākļus šo sugu ligzdošanai Dabas lieguma teritorijā ir jāierobežo visas darbības, kas saistītas ar būtisku, neregulāru un salīdzinoši ilgstošu trokšņa piesārņojumu, tajā skaitā stīgu un dabisko brauktuviu uzturēšanu un ugunsdrošības pasākumu veikšanu. Tāpat trokšņu piesārņojums var traucēt brūnā lāča īpatņus hibernācijas periodā, īpaši mazuļu dzimšanas laikā. Putnu un brūnā lāča miera perioda nodrošināšanai ir jānosaka aizliegums visā Dabas lieguma teritorijā veikt mežsaimniecisko darbību, ugunsdrošības pasākumu veikšanu un dabisko brauktuviu uzturēšanu laika periodā no 1. februāra līdz 1. septembrim.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Administratīvie un organizatoriskie aspekti (A)

A.1.5. ML ID 183991 un ID 157268, kas izveidoti medņa aizsardzībai, statusa atcelšana, aizsardzību nodrošinot ar Dabas lieguma funkcionālā zonējuma izmaiņām.

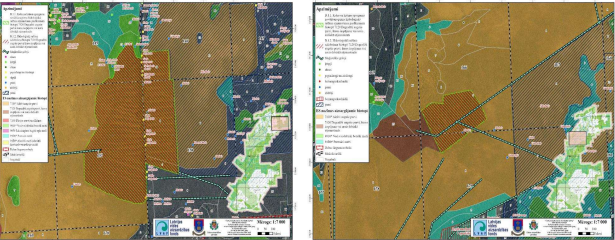
Ja ML ID 183991 un ID 157268, kas izveidoti medņa aizsardzībai, ar funkcionālo zonējumu tiek nodrošināta atbilstoša aizsardzība – regulējamā režīma zona vai dabas lieguma zona –, pēc individuālo noteikumu grozījumu apstiprināšanas iespējams likvidēt šos ML.

A.1.6. ML ID 157358, kas izveidots klinšu ērgļa aizsardzībai statusa atcelšana, aizsardzību nodrošinot ar Dabas lieguma funkcionālā zonējuma izmaiņām.

Ja ML ID 157358, kas izveidots klinšu ērgļa aizsardzībai ar funkcionālo zonējumu tiek nodrošināta atbilstoša aizsardzība – regulējamā režīma zona vai dabas lieguma zona, pēc individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu grozījumu apstiprināšanas iespējams likvidēt šo ML.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana (B)

B.1.1. Koku un krūmu apauguma novākšana pirms hidroloģiskā režīma atjaunošanas pasākumiem biotopā 7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās

Hidroloģiskā režīma uzlabošanas poligoni biotopā 7120 Degradēti purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana (B)

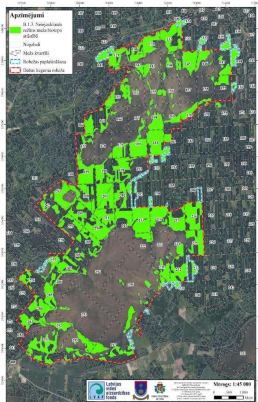
B.1.2. Hidroloģiskā režīma uzlabošana biotopā 7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās.

Lai uzlabotu biotopa 7120 Degradēti augstie purvi hidroloģisko režīmu ir jānodrošina gruntsūdens līmeņa paaugstināšana līdz mērķlīmenim – aptuveni 0 līdz 10 cm no virsmas aktīvās veģetācijas sezonā (maijs–septembris). Šāds ūdens līmenis ir optimāls sfagnu sugu augšanai un sūnu kūdras akumulācijai, kā arī samazina aerobo sadalīšanās procesu intensitāti. Ir jāveic vismaz 80% grāvju hidroloģiskā aizdambēšana ar kūdras aizsprostiem vai koka konstrukcijām, izvietojot tos ik pēc 10–20 metriem atkarībā no nogāzes slīpuma un ūdens plūsmas apjoma. Grāvji, kuru dziļums pārsniedz 0,5 m, ir jāaizber, lai novērstu ilgtermiņa infiltrācijas zudumus. Vietās, kur novērojama kūdras erozija, ir jāatjauno mikroreljefs vismaz 0,1–0,3 m amplitūdā, lai veicinātu sūnu un higrofilo sugu atjaunošanos. Paredzētās darbības jāveic B.1.1. pasākuma norādītajos poligonos pēc B.1.1. pasākumā norādīto darbību īstenošanas.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana (B)

B.1.3. Neiejaukšanās režīms meža biotopu attīstībā.

Visos ES nozīmes meža biotopos un potenciālajos biotopos, kas iekļauti *Natura 2000* teritorijas līmeņa biotopu aizsardzības mērķi, to saglabāšanai un kvalitātes uzlabošanai, ir nepieciešams nodrošināt neiejaukšanās dabiskajos meža procesos. Neiejaukšanās režīms nodrošinās bioloģiskajai daudzveidībai nepieciešamo struktūru veidošanos (sausokņi, kritālas, stumbeņi), kas kalpo kā dzīvotne dažādām indikatorsugām, kā arī retām un aizsargājamām sugām. Neiejaukšanās režīms ir svarīgs arī mežos, kas šobrīd nevalificējas kā ES nozīmes biotopi, tiem nākotnē būs tendence uzlaboties, sadaloties esošajai atmirušajai koksnei un veidojoties jaunai. Neiejaucoties dabiskajos procesos, mežiem ir augsts potenciāls sasniegt aizsargājama biotopa kritērijus.

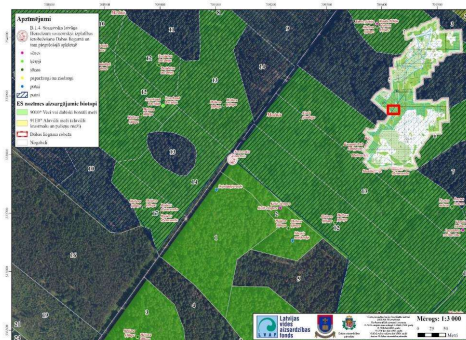

01.09.2025 10:39

55

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana (B)

B.1.4. Sosnovska latvāņa *Heracleum sosnowskyi* izplatības ierobežošana Dabas lieguma teritorijā.

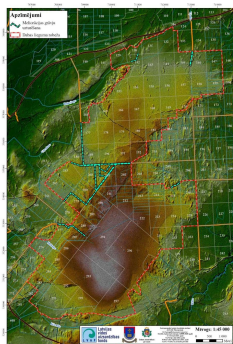
01.09.2025 10:39

56

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana (B)

B.1.5. Bebru darbības ierobežošana un meliorācijas grāvju uzturēšana sekmējot ūdens pieplūdi purva biotopiem.

Meliorācijas sistēmas uzturēšana paredzēta grāvju posmos, kas novada lieko virszemes noteci, saglabājot ceļu klātnes nestspēju un nepieļaujot hidrostatisku slodžu palielināšanos uz seguma konstrukcijām. To ekspluatāciju un uzturēšanu reglamentē Meliorācijas likums un MK 03.08.2010. noteikumi Nr. 714. Uzturēšanas cikls ietver divas apsekošana gadā – tieši pēc pavasara palu kulminācijas (aprīlis/maijs) un rudenī pirms pastāvīgas apledojuma iestāšanās (oktobris/novembris).

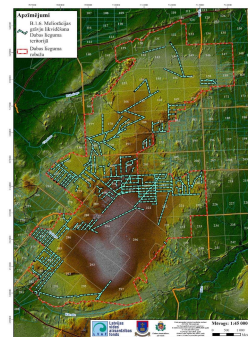
01.09.2025 10:39

57

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana (B)

B.1.6. Meliorācijas grāvju likvidēšana Dabas lieguma teritorijā

Visā Dabas lieguma purvu kompleksā plānotā meliorācijas grāvju likvidēšana ir stratēģisks hidroinženiertehniskais pasākumu kopums, kura mērķis ir likvidēt vēsturiskās lineārās meliorācijas grāvju struktūras, atjaunojot purva kupola dabisko virszemes un gruntsūdens plūsmu. Kopumā paredzēts rekultivēt aptuveni 23 km primāro un sekundāro grāvju. Plānojot meliorācija grāvju likvidācijas darbus jāvirzās no purva kupola periferijas virzienā uz lieguma ārējo robežu.

01.09.2025 10:39

58

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana (B)

B.1.7. Lielu plēsīgu putnu mākslīgo ligzdu uzturēšana.

Dabas liegums ir viena no nedaudzām vietām Latvijā, kur konstatēta regulāra klinšu ērgļa *Aquila chrysaetos* ligzdošana. Klinšu ērgļa ligzdošanas sekmju uzlabošanai Dabas lieguma teritorijā uz minerālaugšnes salinām izvietotas piecas ligzdošanas platformas. Klinšu ērgļa ligzdošanas iespēju saglabāšanai Dabas lieguma teritorijā nepieciešams veikt mākslīgo ligzdošanas platformu stāvokļa izvērtēšanu un nepieciešamības gadījumā to uzlabošanu, kas nodrošina sugas drošu ligzdošanu teritorijā. Darbi jāveic ārpus putnu ligzdošanas sezonas, laikā no 1. novembra līdz 30. janvārim.

01.09.2025 10:39

59

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana (B)

B.1.8. Labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšana brūnajam lācim.

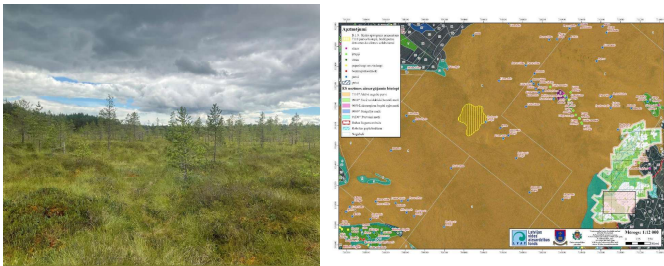
Dabas lieguma teritorija nodrošina brūnajam lācim piemērotas platības ziemas guļas un vairošanās midzeņu ierīkošanai, līdz ar to labvēlīga brūnā lāča aizsardzības statusa nodrošināšanai ir jāizslēdz tā traucējošas darbības vairošanās midzeņu ierīkošanai piemērotajās platībās īpaši lāča mazuļu attīstības sākuma periodā, februāra – marta mēnešos. Labvēlīga dabas aizsardzības statusa nodrošināšanai brūnajam lācim, veicot dzinējmedības un konstatējot brūnā lāča klātbūtni vai tā vairošanās midzeni medniekiem patstāvīgi ir jāveic darbības kas samazina lāča individu traucēšanu: nekavējoties jāpamet pamanītā lāča mīga vai iespējamā mīgas vieta, jāpārtrauc jebkāda darbība konkrētajā teritorijā (meža nogabalā), jāpārtrauc medības meža kvartālā, kur konstatēta lāča mīga līdz dzinējmedību sezonas noslēgumam. Konstatējot lāča mīgu nav pieļaujams fotografēt un filmēt, ja tas saistīts ar uzskaites mīgas tuvumā vai pietuvošanos mīgai pēc tam, kad lācis novērots to pametam. Informācija par lāča iespējamo atrašanās vietu jāreģistrē mobilajā lietotnē “Mednis”.

01.09.2025 10:39

60

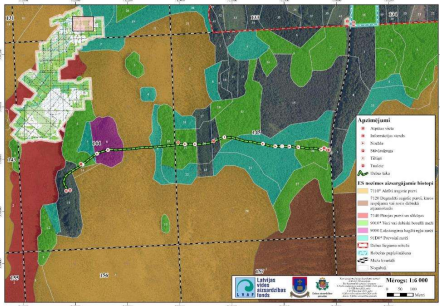
APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana (B)

B.1.9. Koku apauguma noņemšana 7110 biotopā Aktīvi augstie purvi, bridējputnu dzīvotnes kvalitātes uzlabošanai.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Infrastruktūras uzturēšana un pilnveidošana (C)

C.1.1. Dabas liegumā ietilpstošo militārā mantojuma objektu ar kultūrvēsturisko vērtību saglabāšana un apsaimniekošana.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Infrastruktūras uzturēšana un pilnveidošana (C)

C.1.2. Apsaimniekošanai nozīmīgu meža ceļu klātnes un esošo caurteku stiprināšana, un uzturēšana funkcionālā stāvoklī, ka arī dabisko brauktuvju uzturēšana.

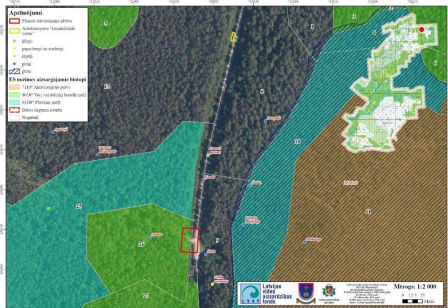
APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Infrastruktūras uzturēšana un pilnveidošana (C)

C.1.3. Nepieciešamās ugunsdrošības infrastruktūras būvniecība un uzturēšanu.

Dabas lieguma teritorijā ir ierīkotas piecas ūdens ņemšanas vietas, kas paredzētas teritorijas aizsardzībai pret meža un purva ugunsgrēkiem. Dabas aizsardzības plāna darbības laikā nepieciešams veikt ugunsdrošības infrastruktūras uzturēšanu, tajā skaitā ūdens ņemšanas vietu pārtīrīšanu un ūdens ņemšanas vietu infrastruktūras atjaunošanu un uzbūvi jau esošajās ūdens ņemšanas vietās. Darbi jāveic ārpus putnu ligzdošanas sezonas, laikā no 1. septembra līdz 30. janvārim.

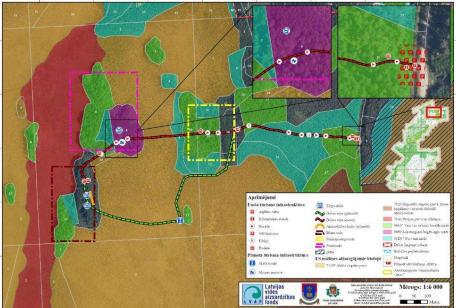
APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Infrastruktūras uzturēšana un pilnveidošana (C)

C.1.4. Autobusu apgrīšanās laukuma/stāvlaukuma un automašīnu apmaiņšanās kabatas izbūve.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Infrastruktūras uzturēšana un pilnveidošana (C)

C.1.5. Dabas izziņas takas papildus posma ierīkošana, iekļaujot skatu platformas izveidi.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Zinātniskās
izpētes un monitoringa pasākumi (D)

D. 1.1. Apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes monitorings.

Atbilstoši vispārpieņemtiem dabas aizsardzības principiem, apsaimniekošanas pasākumu monitorings tiek veikts biotopiem vai sugu dzīvotnēm, kuros tiek veikti pasākumi struktūras uzturēšanai vai atjaunošanai. Lielākajai daļai no DA plānā paredzētajiem biotopu un sugu dzīvotņu apsaimniekošanas pasākumiem speciāls apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes monitorings nav nepieciešams, jo dati iegūstami aizsargājamo biotopu un aizsargājamo sugu dzīvotņu monitoringa ietvaros. Apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes monitorings īstenojams B.1.2., B.1.4., B.1.5., B.1.6. un B.1.7. apsaimniekošanas pasākumu realizācijas sekmju novērtēšanai.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Zinātniskās
izpētes un monitoringa pasākumi (D)

D.1.3. Reto un īpaši aizsargājamo sugu monitorings

Dabas liegumā līdz šim nav veiktas tur sastopamo aizsargājamo sugu monitorings Valsts vides monitoringa programmas ietvaros. Ņemot vērā, ka pēdējo gadu laikā, tajā skaitā DA plāna izstrādes ietvaros Dabas lieguma teritorijā pirmoreiz tika reģistrētās vairākas ES Biotopu direktīvas II pielikumā iekļautas bezmugurkaulnieku sugas (*Šneidra mizmilis Boros schneideri*, sarkanais plakanis *Cucujus cinnaberinus* un Manerheima īsspārnis *Oxyporus mannerheimii*), turpmāka Bez mugurkaulnieku monitoringa *Natura 2000* teritorijās ietvaros ir jāizveido monitoringa parauglaukumi, kas reprezentēs arī šo bezmugurkaulnieku sugu sastopamību un izplatību Dabas lieguma teritorijā.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Zinātniskās
izpētes un monitoringa pasākumi (D)

D.1.5. Hidroloģiskā režīma un purva veģetācijas atjaunošanas monitorings pēc B.1.2. pasākuma “Hidroloģiskā režīma uzlabošana biotopā 7120 *Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās*”.

Hidroloģiskā monitoringa nolūkā būtu jāuzstāda vismaz 3 ūdenslīmeņa mērpunkti uz katriem 10 ha atjaunojamās platības, aprīkoti ar datu reģistratoriem ar stundu mērījumu intervālu. Šie dati būtu regulāri jāanalizē, lai izvērtētu ūdens līmeņa dinamiku un salīdzinātu ar mērķrādītājiem.

Biotopa kvalitātes izvērtēšana būtu jāveic ik pēc 5 gadiem, balstoties uz indikatoru sugu (piemēram, *Sphagnum magellanicum*, *Sphagnum balticum*) klātbūtni un segumu virs 30 % biotopa platības, kā arī SEG emisiju monitoringu, lai noteiktu vismaz 20–40 % emisiju samazinājumu salīdzinājumā ar sākotnējo stāvokli.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Zinātniskās izpētes
un monitoringa pasākumi (D)

D. 1.2. ES nozīmes biotopu monitorings.

Valsts vides monitoringa programmas *Natura 2000* vietu monitoringa ietvaros Dabas lieguma teritorijā ES nozīmes aizsargājamiem biotopiem, monitorings netiek nodrošināts. Ieteicams programmas ietvaros uzsākt monitoringu tiem ES nozīmes īpaši aizsargājamiem biotopiem, kuru aizsardzībai izveidota šī ĪADT – 7110* *Aktīvi augstie purvi*, 7140 *Pārejas purvi un slīkšņas*, 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži*, 91D0* *Purvaini meži*. Monitorings veicama reizi sešos gados, sevišķu vērību pievēršot aktīva augstā purva biotopa monitoringa veikšanai.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Zinātniskās izpētes
un monitoringa pasākumi (D)

D.1.4. Antropogēnās slodzes monitorings

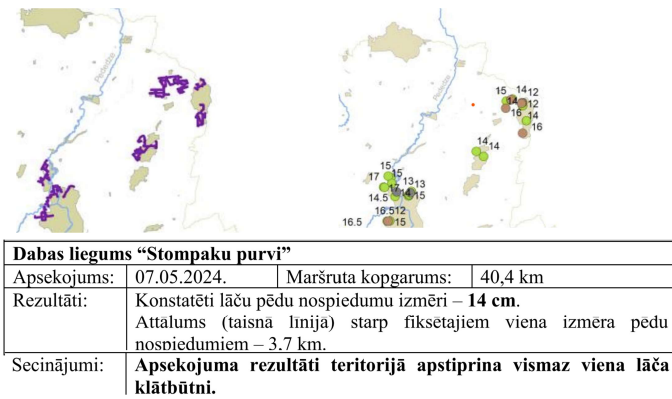
Tūristu skaita fiksācijai 2019. gadā Dabas liegumā iegādāts apmeklētāju skaitītājs, kurš uzstādīts ceļā uz partizānu mītnēm. Lai pēc iespējas precīzāk iegūtu informāciju par Dabas lieguma apmeklētāju skaitu un varētu izvērtēt radīto antropogēno slodzi, ieteicams turpināt Stompaku pūra takas apmeklētāju uzskaiti. Papildus apmeklētāju skaita reģistrators ir izvietojams pie skatu platformas, ja šī infrastruktūras daļa tiek izveidota.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Zinātniskās izpētes
un monitoringa pasākumi (D)

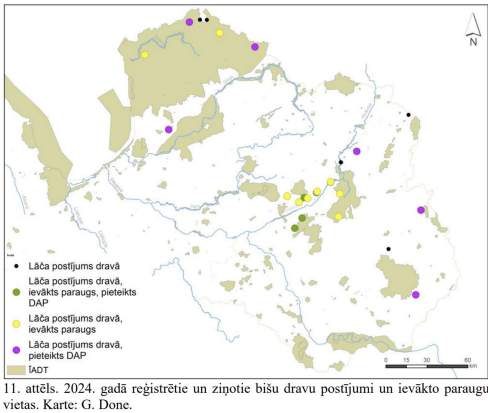
D.1.6. Dzinējmedību intensitātes monitorings un brūnā lāča sastopamības reģistrēšana DL teritorijā.

DA plāna izstrādes ietvaros izvērtēti visi pieejamie dati par brūnā lāča sastopamību teritorijā un sugas potenciāli ietekmējošiem faktoriem. Nozīmīgākie dati tiek ievākti brūnā lāča monitoringa pasākumu ietvaros, kas regulāri tiek veikts Dabas lieguma teritorijā un tam piegulošajās teritorijās. 2024. gada Dabas lieguma teritorijas apsekojumu rezultātā teritorijā apstiprināta vismaz viena lāča klātbūtne, savukārt 2023. gada apsekojumu rezultātā teritorijā apstiprināta vismaz divu lāču klātbūtne. Dabas lieguma teritorija nodrošina brūnajam lācim piemērotas platības ziemas guļas un vairošanās midzeņu ierīkošanai, tomēr nav ziņu par brūnā lāča individu hibernāciju Dabas lieguma teritorijā. Brūnā lāča sastopamības novērtēšanai un aizsardzības stāvokļa noteikšanai, Dabas lieguma teritorijā ir veicama dzinējmedību uzskaitē, fiksējot dzinējmedību datumu un izdzītos kvartālus, informāciju apkopotā veidā sniedzot Valsts mežzinātnes institūtam “Silava” mēneša laikā pēc dzinējmedību sezonas noslēguma. Medību saimniecības pasākumu laikā konstatējot brūnā lāča individuus vai to darbības pēdas informācija reģistrējama mobilā lietotnē “Mednis”.

Lāču monitorings 2023.–2025. gadā

Lāču monitorings 2023.–2025. gadā

Lāču monitorings 2023.–2025. gadā

2024. gadā ar molekulāri ģenētiskajām metodēm apstiprināti 18 dažādi indivīdi, no kuriem divi konstatēti arī iepriekšējā pētījuma periodā (2018. – 2023.). Pavisam ar molekulāri ģenētiskajām metodēm apstiprināti 99 indivīdi (no tiem – 62 tēviņi un 20 mātītes), kas laikā no 2018. līdz 2024. gadam uzturējušies Latvijas teritorijā.

Salīdzinot 2024. gada monitoringa datus ar iepriekšējos gados iegūto informāciju, secināms, ka gan lāču apdzīvotība, gan arī lāču skaits Latvijā turpina pieaugt. Lielākā daļa novērojumu liecina par jaunu un nepieaugušu dzīvnieku klātbūtni. Lāču vairošanās 2024. gadā Latvijā ir konstatēta ar foto/video fiksētiem gadījumiem par novērotajām lāču mātītēm un vienu līdz četriem lācēniem. **2024. gadā dzīvnieku skaita vērtējums, kuri ir uzturējušies Latvijas teritorijā, ir ap 150 indivīdiem.**

Lāču monitorings 2023.–2025. gadā

Līdzšinējie monitoringa iegūtie rezultāti apstiprina gan lāču vairošanos Latvijas teritorijā un skaita pieaugumu, gan arī populācijas blīvuma palielināšanos lokāli Latvijas ziemeļu un austrumu daļā. Līdz ar to uzmanība jāvērs uz Sugas aizsardzības plānā paredzēto pasākumu atbilstošu ieviešanu, īpaši norādot uz 6.7.1 punktā “Ātrās reaģēšanas komandas izveide” paredzētās rīcības steidzamību.

6.7.1. (II prioritāte) Veidot ātrās reaģēšanas speciālistu komandu un izstrādāt pasākumu reglamentu gadījumiem, kad lāču atbaidīšanai, pārvietošanai vai likvidācijai nepieciešama praktiska rīcība cilvēku drošību apdraudošās situācijās. Komandā ieteicams iekļaut Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pārstāvi, sertificētu veterinārārstu, dzīvnieku uzvedības pazinēju un medību speciālistu ar atbilstoša ieroča lietošanas tiesībām (katram jānodrošina arī vismaz viens rezervists), kuri ikdienā var būt nodarbināti citos pienākumos, bet nepieciešamības gadījumos spēj apvienoties 2 stundu laikā. Komandas apmācību organizēt kādā no valstīm, kurās uzkrāta atbilstoša pieredze (piemēram, Somija, Zviedrija, Horvātija). Riska novēršanas operācijas veikt atbilstoši sabiedrībai būtiskām vispārpatzītām ētiskām vērtībām.

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: zinātniskās izpētes un monitoringa pasākumi (D)

D.1.7. Arheoloģiskā izpēte maizes ceptuves bunkura vietā.

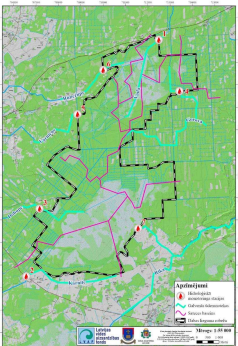

Maizes ceptuves bunkura vietas izskats dabā (Foto: Rīta Gruševa)

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: zinātniskās izpētes un monitoringa pasākumi (D)

D.1.8. Ūdens līmeņa, plūsmas un kvalitātes monitorings

Ūdens līmeņa un plūsmas mērīšana dabas liegumā ir būtiska, lai iegūtu detalizētu izpratni par purva hidroloģiskā režīma darbību un tā reakciju uz sezonālām izmaiņām, klimata pārmaiņām un cilvēka darbību ietekmi. Sistēmiski un nepārtraukti dati par ūdens līmeni un plūsmas dinamiku ir nepieciešami purva ekosistēmas stabilitātes un atjaunošanas pasākumu efektivitātes izvērtēšanai.

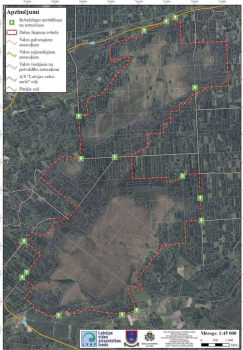

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Sabiedrības informēšana un izglītošana (E)

E.1.1. Dabas lieguma robežzīmju - uzturēšana.

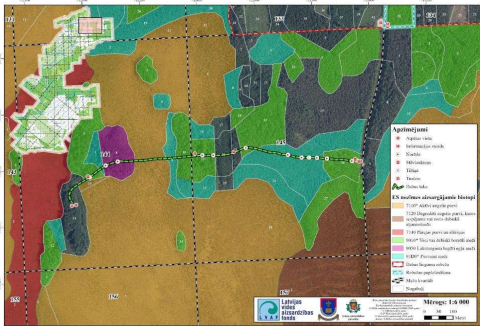

Aizsargājamo teritoriju apzīmēšanai dabā lieto speciālas informatīvas zīmes – “ozollapas”, kuru paraugus, lietošanas un izveidošanas kārtību nosaka MK 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Atbilstoši DDPS “Ozols” pieejamajai informācijai, Dabas lieguma robežas atzīmēšanai dabā izvietotas 13 “ozollapu” zīmes. Nepieciešamības gadījumā veicama informatīvo zīmju atjaunošana.

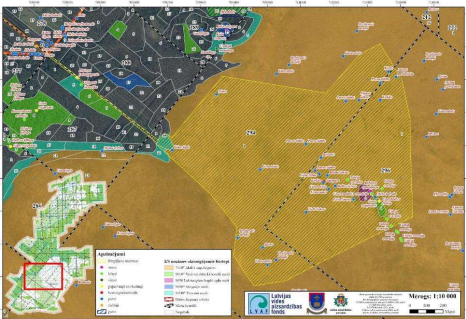
APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Sabiedrības informēšana un izglītošana (E)

E.1.2. Esošās informatīvās un izziņas infrastruktūras uzturēšana un pilnveidošana

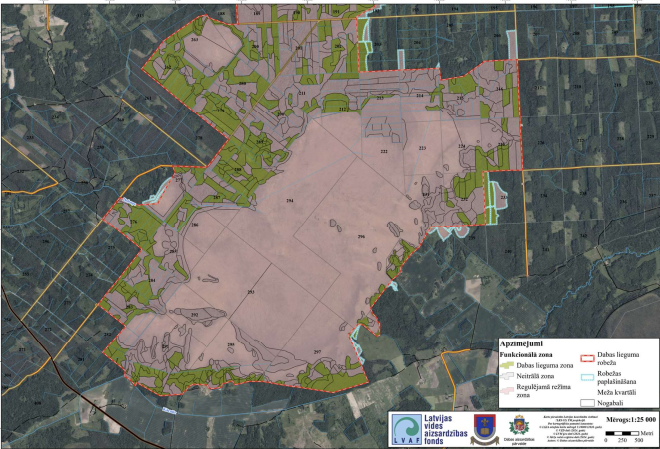
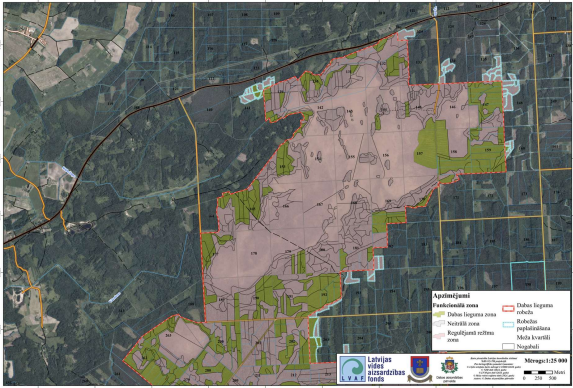

APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI: Sabiedrības informēšana un izglītošana (E)

E.1.3. Pārgājiena maršruta poligona iekļaušana DL teritorijā izvirzot nosacījumus pārgājienu rīkošanai.

Priekšlikumi par DL Individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, ieteicamo teritorijas funkcionālo zonējumu

Priekšlikumi par DL individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, ieteicamo teritorijas funkcionālo zonējumu

Dabas liegums izveidots, lai nodrošinātu aizsardzību Latvijas un Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamiem purvu un mežu biotopiem, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, kultūrvēsturiskām vērtībām, kā arī informēt sabiedrību par dabas vērtībām un to saglabāšanas nepieciešamību.

Priekšlikumi par DL individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, ieteicamo teritorijas funkcionālo zonējumu

3. Dabas liegumā ir noteiktas šādas funkcionālās zonas:
3.1. regulējamā režīma zona;
3.2. dabas lieguma zona.
3.3. neitrālā zona

18. Neitrālā zona izveidota, lai nodrošinātu ceļu un ugunsdzēsībai nepieciešamās infrastruktūras uzturēšanu un pilnveidošanu.

Priekšlikumi par DL individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, ieteicamo teritorijas funkcionālo zonējumu

4. Dabas lieguma platība ir **3881,03** hektāri (ja dabas parka robežas tiek grozītas atbilstoši ieteikumiem, tad platība precizējama).

Priekšlikumi par DL individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, ieteicamo teritorijas funkcionālo zonējumu

II Vispārīgie aprobežojumi visā dabas lieguma teritorijā

Šajos noteikumos noteiktie aprobežojumi neattiecas uz ugunsdzēsības pasākumiem, glābšanas pasākumiem un ārkārtējām situācijām.

11.1. bojāt un iznīcināt speciālās informatīvās zīmes, informācijas standus un citus infrastruktūras objektus;

Priekšlikumi par DL individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, ieteicamo teritorijas funkcionālo zonējumu

II Vispārīgie aprobežojumi visā dabas lieguma teritorijā

11.7. dedzināt sausās zāles, niedru platības, kā arī meža un purva zemsedzi. Aizliegums neattiecas uz īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanas pasākumiem, kuru veikšanai ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstveida atļauja un par kuriem ir rakstveidā informēta par ugunsdrošību un ugunsdzēsību atbildīgā institūcija;

Priekšlikumi par DL individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, ieteicamo teritorijas funkcionālo zonējumu

II Vispārīgie aprobežojumi visā dabas lieguma teritorijā

11.9. nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, tajā skaitā automašīnām, traktortehniku, motocikliem, tricikliem, kvadricikliem, mopēdiem un sniega motocikliem pa meža zemēm un dabiskām brauktuvēm, ja tas nav saistīts ar šo teritoriju apsaimniekošanu (tai skaitā medību saimniecību), uzraudzību, valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu, sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanu, ugunsdrošības pasākumu veikšanu vai glābšanas un meklēšanas darbiem, kā arī pārvietošanos ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstveida atļauju zinātnisko pētījumu veikšanai. Mehāniskos transportlīdzekļus apstādina un novieto stāvēšanai tā, lai tie neierobežotu un netraucētu citu transportlīdzekļu pārvietošanos pa ceļiem un dabiskām brauktuvēm;

Priekšlikumi par DL individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, ieteicamo teritorijas funkcionālo zonējumu

II Vispārīgie aprobežojumi visā dabas lieguma teritorijā

11.21. bojāt bebru aizsprostus un to mītnes, izņemot grāvjus un ūdenstece, kas ir atzīmētas šo noteikumu 6. pielikumā un izņemot gadījumus, ja:

Priekšlikumi par DL individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, ieteicamo teritorijas funkcionālo zonējumu

II Vispārīgie aprobežojumi visā dabas lieguma teritorijā

12.1. organizēt brīvā dabā publiskus pasākumus, kuros piedalās vairāk nekā 50 cilvēku, izņemot ikgadējos Stompaku kaujas atceres pasākumus

01.09.2025 10:39

91

Priekšlikumi par DL individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, ieteicamo teritorijas funkcionālo zonējumu

II Vispārīgie aprobežojumi visā dabas lieguma teritorijā

12.1. organizēt brīvā dabā publiskus pasākumus, kuros piedalās vairāk nekā 50 cilvēku, izņemot ikgadējos Stompaku kaujas atceres pasākumus 2.–3. martā Nacionālo partizānu apmetnē "Saliņu mītnes", pasākuma ietvaros neveicot jebkādu šāvieni veikšanu.

01.09.2025 10:39

92

Priekšlikumi par DL individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, ieteicamo teritorijas funkcionālo zonējumu

13. Dabas liegumā noteiktie mežsaimnieciskās darbības aizliegumi neattiecas uz:

13.1. bīstamo koku, kas apdraud Nacionālo partizānu apmetnes "Saliņu mītnes" un dabas takas apmeklētājus, kā arī izveidotās infrastruktūras objektus ciršanu citā cirtē un novākšanu, atstājot tos mežaudzē,

13.2. īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanas pasākumiem, kuru veikšanai ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstveida atļauja, tajā skaitā nodrošinot piekļuvi šo pasākumu īstenošanas vietām. Ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem par koku ciršanu ir nepieciešams Valsts meža dienesta apliecinājums koku ciršanai, Valsts meža dienests apliecinājumu izsniedz pēc Dabas aizsardzības pārvaldes pozitīva atzinuma saņemšanas.

01.09.2025 10:39

93

Priekšlikumi par DL individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, ieteicamo teritorijas funkcionālo zonējumu

Dabas lieguma zona

17. Dabas lieguma zonā aizliegts:

17.5.veikt mežsaimniecisko darbību, tajā skaitā kvartālistīgu uzturēšanu un meža ugunsdrošības pasākumu īstenošanu no 01. februāra līdz 31. augustam, izņemot:

17.5.1. meža nekoksnes vērtību ieguvu;

17.5.2. bīstamo koku ciršanu;

17.5.3. ugunsdzēsības pasākumus;

17.5.4. gadījumu, ja meteoroloģisko apstākļu dēļ būtu jāizstrādā pasākumi, kas saņemta Dabas

01.09.2025 10:39

94

Priekšlikumi par DL individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projektu, ieteicamo teritorijas funkcionālo zonējumu

Dabas lieguma zona

17. Dabas lieguma zonā aizliegts:

17.6. cirst sausus kokus un izvākt nokritušus kokus, kritālas vai to daļas, kuru diametrs resnākajā vietā pārsniedz 25 centimetrus.

01.09.2025 10:39

95

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Aicinām ikvienu interesentu izteikt viedokli un sniegt priekšlikumus dabas aizsardzības plāna uzlabošanai, sūtīt tos rakstiski:

Dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna izstrādes vadītājs Maksims Balalaikins:

Maksims.balalaikins@biology.lv

Dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna izstrādes vadītāja asistente Laura Sandere:

laura.sandere@du.lv

Latvijas
vides
aizsardzības
fonds

Balvi novads

Dabas aizsardzības
pārvalde

Daugavpils Universitāte

Dabas aizsardzības plāna izstrāde tiek veikta Daugavpils Universitātes īstenotā Latvijas vides aizsardzības fonda projekta "Dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna aktualizēšana" (projekta Nr.1-08/51/2023) īstenoto aktivitāšu ietvaros

01.09.2025 10:39

96

1.5. Ziņojums par sabiedriskās apspriešanas periodā saņemtajiem priekšlikumiem, komentāriem, iebildumiem

Nr. p.k.	Iesniedzējs	Saņemšanas datums	Priekšlikums / komentārs / iebildumi	Pieņemtais lēmums par/prel labojumiem dabas aizsardzības plānā
Sabiedriskās apspriešanas laikā (oficiāli rakstiskie un elektroniski) saņemtie priekšlikumi/komentāri/iebildumi				
1.	Helēna Zeltiņa	29.07.2025	Pauž viedokli, ka Balvu novada pašvaldības Medību koordinācijas komisija ir atsevišķu personu pretlikumīgs veidojums, kas ir izveidots bez sabiedriskās domas aptaujas tikai privātinteresēs, līdz ar to šīs komisijas locekļi nav tiesīgi saņemt atalgojumu no pašvaldības budžeta un vietējā sabiedrība tiek maldināta par patiesajiem komisijas darbības mērķiem. Pauž viedokli, ka novadā nevienā iestādē dokumentāli nav piefiksēts neviens gadījums, kad kāds meža dzīvnieks būtu uzbrucis cilvēkam. Pauž viedokli, ka mednieki bezmaksas piesavinās dzīvnieku dzīvības, kā arī savā vēstulē min vairākas personas, kuras pēc vēstules autores domām, apdraud ne tikai dzīvnieku, bet arī cilvēku dzīvības, jo kļūst pa mežiem, kuri bieži ir citu personu īpašumi, bez īpašnieku piekrišanas izmanto ceļus, kuri iet pāri privātīpašumiem, traucē mieru, izvieto medību torņus atklātās vietās, uz ko tiek uzspiests skatīties.	Pieņemts zināšanai. DA plānā papildinājumi un labojumi nav veikti.
2.	Imants Zeltiņš	03.08.2025	Aicina rīkot novada referendumu par jautājumu - vai novadā vispār ir nepieciešami mednieki, vai tomēr nav. Aicina izformēt novada medību kolektīvus izformēt, atlasot divpadsmit dzinējus ar vismaz pirmo sporta klasi orientēšanas sportā, vai vismaz leitnanta pakāpi, un trīs labākos šāvējus. Aicina neatļaut nekādas dzinējmedības lieguma teritorijā, netraucēt lācim ziemas guļu un nepiemēslot mežus.	Pieņemts zināšanai. DA plānā papildinājumi un labojumi nav veikti.